

ALI ORUMENELO LISTJE, KI NENAVADNO HITRO ODPADA Z DREVES, PRIČA, DA DO OSTRE ZIME NI VEĆ DALEČ? – FOTO: F. PERDAN

Leto XXIX. Številka 78

Ustanovitelji: občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič – Izdaja ČP Glas Kranj. Glavni urednik Igor Slavec – Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Za Posočje

Jesenice – Občani in delovni ljudje jeseniške občine so ob zadnjem potresnem sunku v Posočju pokazali svojo visoko zavest in solidarnost, saj so prispevali za prizadete prebivalce izdatna sredstva, se odločili za več akcij, za prispevek prikolic, avtobusa, pripajenega za bivanje in za druge oblike solidarnosti.

Že ob prvi akciji za Posočje so jeseničani prispevali skupaj 11 prikolic, ki so jih darovali jeseniške organizacije združenega dela, upravnih organov skupščine občine in skupnosti družbenopolitičnih organizacij. Ob drugi akciji so prispevali še nekaj prikolic, organizacija združenega dela Viator pa avtobus, prirejen za bivanje prizadetih.

Jesenički štab za civilno zaščito se je odločil, da se skupaj z občinskim štabom v Tolminu dogovori in nameni tisto obliko pomoči, ki jo na območju Posočja najbolj potrebujejo. Odgovorili so, da je najbolj potrebna gradbena operativa, zato so poslali v vasi Žaga in Srpenica delovno skupino, ki je krenila na pot 21. septembra. V vasi Žaga je bilo predvidenih za rušitev 55 hiš, v vasi Srpenica pa 23 hiš. Do torka, 28. septembra, so jeseniški gradbeni delavci tako porušili 11 poškodovanih stanovanjskih hiš in zadružni dom. Po sklepu občinskega štaba bodo na

Jesenicah denar za akcijo gradbenikov zbrali po organizacijah združenega dela. Vrednost del te jeseniške skupine znaša od 200.000 do 250.000 dinarjev in je izdaten prispevek prizadetemu Posočju. Delavci jeseniških gradbenih podjetij so delali po trinajst ur dnevno in si izredno prizadevali, da so delovno obveznost opravili v kar najhitrejšem času.

Spoštno gradbeno podjetje Sava je Posočju namenilo leseno barako, ki jo bodo prepeljali v Tolmin ob pomoči delavcev jeseniške Železarne in komunalnega podjetja Kovinar Jesenice. Tudi Gozdno gospodarstvo Bled – temeljna organizacija združenega dela Jesenice je namenilo Tolminu pet manjših barak.

Minulo soboto in nedeljo pa so udarniško akcijo na prizadetem območju izvedli jeseniški zasebniki. V akciji je sodelovalo dvajset zasebnikov, ki so s svojimi stroji naložili 1600 kubikov gramoza ter ga razvozili po gradbiščih. Delali so dva dni v okolici Breginja in bili na Tolminskem lepo sprejeti in pozdravljeni. Med njimi je bil tudi zasebnik iz Karlovca Milan Popović, ki je sicer kooperant SGP Save, in se je prostovoljno udeležil udarniške akcije jeseniških zasebnikov in pri njih zaposlenih delavcev.

Poleg tega, da so v jeseniških organizacijah zaposleni včinoma že prispevali svoj enodnevni zaslужek tudi v drugi solidarnostni akciji za Posočje, so se zavestno in radi odločili tudi za več drugih oblik pomoči. Akcija pa še ni zaključena, občinski štab za civilno zaščito na Jesenicah si še vedno prizadeva, da prizadetemu prebivalstvu v sosednji občini pomaga po svojih močeh in zmožnostih.

D. S.

Radovljica – Delavci in občani radovljiske občine so do 29. septembra zbrali za pomoč Posočju 2 milijona 95.000 dinarjev. Od tega so delavci temeljnega organizacij združenega dela, člani osnovnih organizacij sindikata, društva, ustanove in zasebniki zbrali in nakazali 1 milijon 739.000 dinarjev v gotovini, podarili za vrednost 206.000 dinarjev raznega materiala, zasebni avtovozniki pa so s svojimi tovornimi avtomobili opravili prevoze v vrednosti najmanj 150.000 dinarjev. Denar in material je prispevalo 72 organizacij, društev in ustanov radovljiske občine, denarna ali materialna pomoč pa še vedno prihaja.

Kranj – Občani in delovni ljudje kranjske občine so se že ob prvi solidarnostni akciji za pomoč prizadetim prebivalcem v Posočju takoj odzvali in so sklenili z enodnevnim zaslужkom prispevati skupaj 4 milijone dinarjev. Do danes pa so zbrali 4 milijone 450.000 dinarjev, ob tem pa so posamezniki ali organizacije prispevale tudi materialno pomoč, prikolic in so nasprotno pokazali svojo solidarnost. Moralno obveznost, da bodo vse organizacije prispevale enodnevni zaslужek, so izpolnili, zbrali celo 9 odstotkov več denarja, čeprav je v kranjski občini še vedno deset organizacij združenega dela, ki denarja, zbranega iz enodnevnega zaslужka, še niso nakazale.

Zdaj v Kranju tako kot v vseh gorenjskih občinah poteka druga akcija zbiranja pomoči in kranjske organizacije, društva, ustanove in drugi so bodisi že prispevali bodisi pa bodo pomagali prebivalcem v Posočju v naslednjih dneh.

D. S.

Razstava o stavki slovenskih gradbenih in tekstilnih delavcev

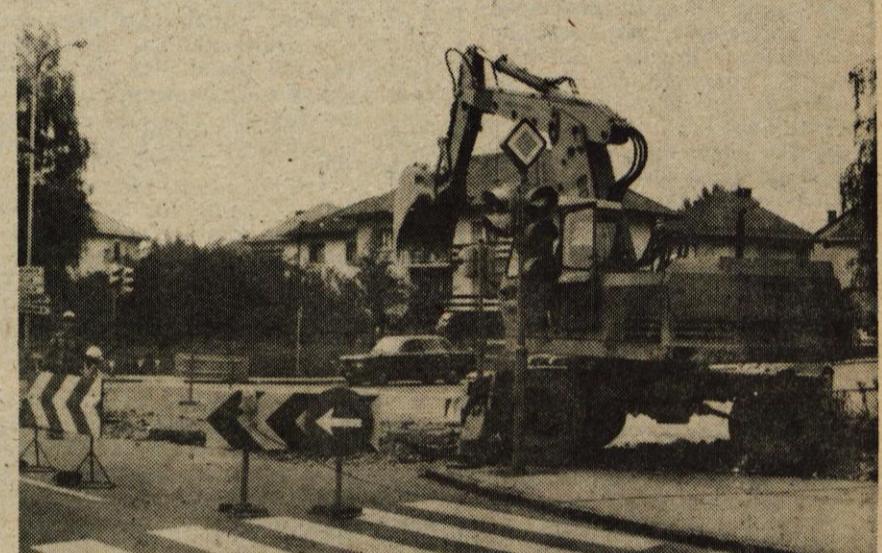
Jesenice – V sredo, 6. oktobra, bodo v prostorih Muzeja delavskega gibanja Gorenjske na Jesenicah (Kosova graščina) slovensko odprli razstavo z naslovom Stavka slovenskih gradbenih in tekstilnih delavcev leta 1936. Razstavo na Jesenicah organizirata republiška odbora sindikata gradbenih in tekstilnih delavcev v okviru praznovanja 40-letnice stavke. Otvoritev razstave bo ob 16. uri.

D. S.

Kranj, torek, 5. 10. 1976

Cena: 2 dinarja

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

V KRAJU MODERNIZIRAJO KANALIZACIJO – Delavci temeljne organizacije združenega dela Gradnje pri kranjskem Komunalnem, obrtnem in gradbenem podjetju so začeli pretekl teden rekonstruirati oziroma modernizirati kanalizacijo, ki poteka mimo Dijaškega doma ob obvoznici proti glavnemu kanalu ob Savu. Stara kanalizacija je imela predvsem premajher presek cevi, kar je povzročalo pogoste poplave. V Komunalnem, obrtnem in gradbenem podjetju računajo, da jih čaka na tem področju se za dober teden dela. Financiranje modernizacije kanalizacije je zagotovljeno in urejeno. Sredstva so bila načrtovana v skladu za modernizacijo in vzdrževanje kanalizacije v kranjski občini. (jk) – Foto: F. Perdan

Najnovejši modeli za

jesen – zimo 76/77
že v prodaji

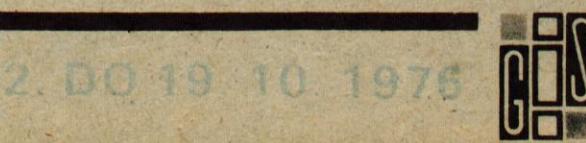
bogata izbira otroške, ženske, moške

konfekcije v veleblagovnici Globus in blagovnici Kokra, Kranj

3. stran:

S samoupravnim sporazumom do kanalizacije

Naročnik:

MEDNARODNI SEJEM OPREME V KRAJU OD 12. DO 19. 10. 1976

Delegacija ZSMS na seminarju v ZRN

Osemčlanska delegacija ZSMS se je udeležila sedem-dnevnega seminarja Deželnega mladinskega kroga zvezne dežele Baden Würtemberg v Stuttgartu. Seminar sodi v okvir že pred leti vzpostavljenega sodelovanja med ZSMS in DMK. Udeleženci seminarja so razpravljali o poklicnem izobraževanju mladine in izobraževanju ob delu, izmenjali so informacije o delu mladinskih organizacij v Baden Würtembergu in Sloveniji ter obiskali nekatera mesta, srečali pa so se tudi z našimi delavci in mladino, ki jih je v tej zvezni deželi okoli 200.000 in so dobro organizirani v klubih.

5,2 milijona članov RK

Skupščina RK Jugoslavije, ki je bila prejšnji teden v Beogradu, je sprejela predlog programske usmeritve do leta 1980, za novega predsednika pa je skupščina izvolila prim. dr. Božidarja Raspovovića, za sekretarja pa Osmana Zubovića. Pomen Rdečega križa, katerega članost je naraslo že na 5,2 milijona, raste tudi v pripravah na vsežupsko obrambo, saj se stotisoči mladincev usposobijo vsak leto v tečajih prve pomoči, v tečajih domača nege se usposablja 11.000 ljudi na leta, okoli 6000 članov pa si vsako leto pridobi znanje za prostovoljno socialno delo.

Tudi zastava 102

Predstavniki Crvene zastave in torinskega Fiata so podpisali pogodbo o sodelovanju pri projektiranju novega osebnega avtomobila zastava 102. To bo malolitražni avto do 1000 kubikov. Avtomobil naj bi začeli izdelovati leta 1979.

Vse več novih članov

Po decembru 1971, to je po 21. seji predsedstva ZKJ, je število članov v slovenski Zvezi komunistov neprestano naraščalo, tako da se je te dni število članstva približalo že številki 90 tisoč. To je, kot so poudarili na nedavni seji izvršnega komiteja predsedstva CK ZKS, eden izmed zgovornih kazalcev o uspešnem spremenjanju družbenih odnosov posebej še družbenoekonomskoga položaja delavca.

Posojilo za ceste

Do konca vpisa posojila za ceste je le še en mesec, vendar pa je že sedaj gotovo, da je akcija uspel. Čeprav je bila načrtovana številka posojila 900 milijonov, pa sedaj zbrani podatki povedo, da je načrt že močno prekoračen. Do 30. septembra so namreč občani vpisali že več kot milijardo 151 milijonov novih den posojila ali za 28 odstotkov nad planom. Skupno število vpisnikov posojila je že preseglo vsoto 631 tisoč.

Teden otroka

Prvi ponедeljek v oktobru je že leta 1954 Mednarodna zveza za varstvo otrok razglasila za svetovni dan otroka. Letošnji 4. oktober poteka pod pokroviteljstvom UNICEF in Mednarodne zveze za varstvo otroka. Tudi v Jugoslaviji se bodo ta teden v tednu otroka izvrstile številne prireditve vse pod gesлом »Uresničiti še neurensičeno«. Še posebej se geslo nanaša na vse otroke v nerazvitem svetu, kjer še zdaleč nima vsak otrok zagotovljene prehrane, pitne vode, zdravstvenega varstva in izobraževanja. Okoli 200 milijonov otrok na svetu strada, stotisoč jih na leto oslepi zaradi pomanjkanja vitamincov, prav toliko jih nima možnosti, da bi se naučili pisati in brati. Vsi ti potrebujejo pomoč UNICEF, skladajo za otroke pri OZN. Organizacija je letos poslala v 109 deželi v razvoju pomoč v vrednosti 1,53 milijarde din ali kolikor porabi svet za oborožitev in vojne vsake štiri ure in 15 minut.

Jesenice

V sredo, 6. oktobra, bo seja predsedstva občinske konference SZDL Jesenice, na kateri bodo razpravljali o poteku akcije posojila za ceste, o poslovniku delovanja koordinacijskega odbora za kadrovska vprašanja, o integraciji zdravstvenih delovnih organizacij Gorenjske, o oblikovanju problemske konference o problemih zdravstva na Jesenicah ter o poročilu nadzornega odbora občinske konference SZDL o polletnem poslovanju.

D. S.

V sredo, 6. oktobra, bo v sejni dvorani občinske skupščine seja aktivna članov ZK – delavcev v zdravstvu in v zdravstvenem zavarovanju. Razpravljali bodo o združevanju zdravstvenih delovnih organizacij na Gorenjskem.

D. S.

V sredo, 6. oktobra, bo v konferenčni sobi skupščine občine redna seja izvršnega sveta. Na seji bodo razpravljali o osnutku samoupravnega sporazuma o ustanovitvi zavarovalne skupnosti Triglav, o srednjeročnem načrtu časopisnega podjetja Glas, o sofinanciranju trim steze v Mojstrani, o predlogu dogovora za sofinanciranje tretjega voznega pasu za počasna vozila, o predlogu kreditne pogodbe med občino Jesenice in Zavarovalnico Sava, o predlogu pogodbe za najetje premostitvenega kredita pri Cestnem podjetju Kranj, o analizi polletnega in osemmesečnega turističnega poslovanja v občini ter o nekaterih drugih vprašanjih.

D. S.

Škofja Loka

Za danes, torek, 5. oktobra, je sklicana redna seja izvršnega sveta skupščine občine, na kateri bodo obravnavali predlog pogodbe o izdelavi urbanističnih načrtov za območje mest Škofja Loka in Železniki ter naselja Žiri, o ustanovitvi dogovora o politiki stanarin za leto 1975 in v povišanju stanarin, o predlogu za spremembo cen komunalnih storitev, o delu štaba za omilitev posledic suše na območju občine Škofja Loka v letu 1976 ter o predlogu za imenovanje predstavnika družbene skupnosti v komisijo za razpis prostih delovnih mest.

D. S.

Za danes, torek, 5. oktobra, je sklicana seja skupščine kmetijske zemljiške skupnosti Škofja Loka. Na seji bodo obravnavali popis družbenega dogovora o uresničevanju družbenega plana razvoja kmetijstva, poročilo o ukrepih za odpravo posledic suše, razpravljali o samoupravnem sporazumu o osnovah srednjeročnega plana SRS ter o samoupravnem sporazumu o ustanovitvi centra skupnih služb samoupravne interesne skupnosti Škofja Loka. Na seji bodo obravnavali tudi družbeni dogovor o ustanovitvi INDOK centra, družbeni dogovor o družbeni samozaščiti ter se menili o nekaterih drugih vprašanjih.

D. S.

V četrtek, 7. oktobra, bo v poročni dvorani skupščine občine sestanek, ki ga sklicujejo komisija za prijateljsko sodelovanje z občinami pri skupščini občine, komisija za proučevanje mednarodnih odnosov in delavskega gibanja pri občinski konferenci ZKS Škofja Loka in svet za mednarodna politična vprašanja pri občinski konferenci SZDL Škofja Loka. Na sestanku bodo razpravljali o položaju slovenske manjšine na Koroškem ter o nekaterih drugih vprašanjih.

D. S.

V sredo, 6. oktobra, bo v prostorih občinske konference SZDL Škofja Loka seja koordinacijskega odbora za družbenopolitično izobraževanje pri občinski konferenci SZDL Škofja Loka. Na seji bodo razpravljali o programih družbenopolitičnega izobraževanja, o proslavljanju 100-letnice rojstva Ivana Cankarja, o akcijskem programu izobraževanja kmetijskih proizvajalcev ter o nekaterih drugih vprašanjih.

D. S.

Tržič

V petek sta se na komiteju ZKS v Tržiču sestala na skupni seji častno razsodišče in statutarna komisija tržiške organizacije ZKS. Razpravljala sta o strukturi in gibanju članstva ZK v občini. Častno razsodišče in statutarna komisija bosta izdelala posebno oceno in jo dopolnila s podatki, ki jih bodo dali posebni vprašalniki, na katere odgovarjajo osnovne organizacije. Del ocene bodo tudi sklepi načrtovanega posvetu sekretarjev osnovnih organizacij iz organizacij zdržanega dela in temeljnih organizacij zdržanega dela. O gradivu bodo nato razpravljali še na razširjeni seji komiteja občinske konference ZKS, ki bo do 15. oktobra. Na omenjeno sejo komiteja bodo vabljeni tudi sekretarji osnovnih organizacij in stalnih aktivov ter predsedniki kadrovnih komisij po osnovnih organizacijah. K pripravam na omenjeno sejo komiteja sodi tudi včerajšnja seja kadrovske komisije občinske organizacije ZKS Tržič.

-jk

Proslava na Viševci

V nedeljo, 3. oktobra, so na Viševci pod Krvavcem slovensko končali osrednjo poslavno, izvedeno v počastitev krajevnih praznikov krajevnih skupnosti Brnik, Cerknje, Poženik, Šenturska gora in Zalog. Ob tej priložnosti so odkrili tudi lepo spominsko ploščo na Maleševi hiši na Viševci.

Že kakšno uro pred začetkom poslavne so prihajali v to znano partizansko hribovsko vas številni preživelci borci in aktivisti, predstavniki družbenopolitičnih organizacij in krajevnih skupnosti cerkljanskega območja, številni domačini in okoličani.

Slavnostni govor o pomenu krajevnih praznikov je imel Alojz Jagodic, predsednik KS Šenturska gora, dogodek med minuloto vnojno v tej vasi pa je opisal Božo Janež, sekretar tamkajšnje osnovne organizacije zveze komunistov Cerknje in za njim še predsednik KO ZB NOB Cerknje Janez Por, ki je zatem ploščo tudi odkril in jo izročil v varstvo predstavniku krajevne skupnosti.

Na plošči so vklesana tri imena Meleševe družine, in sicer Maleš

Angele ki je 14. 1. 1944 umrla v tabioriču Auschwitz za posledicami mučenja, bratov Franca in Mirka, ki sta bila ustreljena kot talca v Begunju 14. 7. 1943.

Ob tej priložnosti so izvedli tudi bogat kulturni spored, ki so ga izvajali pevci in člani KUD Davorin Jenko Cerknje, mladina in člani KUD Šenturske gore, ki so uprizorili tudi enodejanko Mati, in drugi.

Vas Viševca še nima cestne povezave, čeprav so se vaščani in krajevna skupnost močno prizadevali, da bi tokrat izročili namenu tudi cesto, vendar jim je slabo dejevno vreme to preprečilo in so morali udeleženci pravljati v vlasništvu.

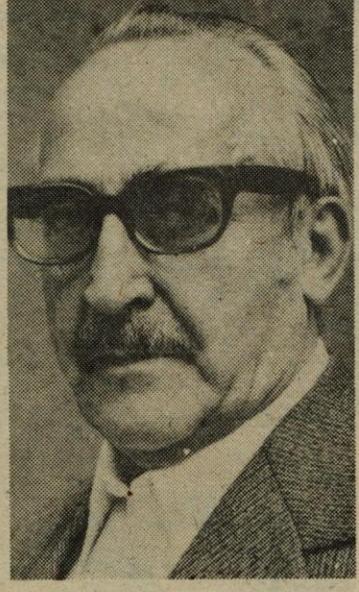
Dela izvajajo vaščani sami ob veliki pomoči krajevne skupnosti Zalog in občine Kranj. Vas sicer so dih krajevni skupnosti Šenturska gora, toda komunalno so vezani na Zalog, ker imajo tako najbljžjo cestno povezavo z ostalimi kraji. Pripominjam, da so v sosednji vasi Vrhovje cesto že zgradili pred leti. Vasi sta na skrajnem vzhodnem delu kranjske občine in mejita na Tunjice v kamniški občini.

-an

Ljubljancani se odločajo za drugi samoprispevki

Ljubljana – V začetku leta 1971 so Ljubljancani začeli plačevati prvi samoprispevki, za gradnjo šol in štirih domov za upokojence. To so veličastne številke, ki jih brez samoprispevkova niti vdajatev letih ne bi uresničili. Ljubljana bo takoj na področju objektov družbenega standarda med najbogatejšimi slovenskimi mesti, pa kajub temu vsi problemi na tem področju še ne bodo rešeni. 21. november, dan referendumu o drugem samoprispevku, bo torej v marsičem odločilen dan. Če bo večina volivcev glasovala »za«, bo dobila Ljubljana v desetih letih 98 objektov družbenega standarda.

Ker so potrebe družbenega standarda vedno večje, se odloča naše glavno mesto za drugi samoprispevki pod gesлом »Tu smo – vaši smo«. Z denarjem, zbranim z drugim samoprispevkom, nameravajo v

70 let Venclja Perka

Te dni je praznoval svoj življenjski jubilej vencljški revolucionar, komunist in borec za pravice delavstva Vencelj Perko.

Vencelj Perko je bil v letih pred vojno eden najbolj zavzetih delavskih zaupnikov v tedanji Kranjski industrijski družbi na Jesenicah. Vencelj Perko je vodil tudi znamenito vencljško stavko kovinarjev, stavko, ki je bila poznajev zgodila vsej Sloveniji. Po stavki sta bili na Jesenicah in na Koroški Beli zasnovani enotni listi slovenskega delovnega ljudstva, nosilca list pa sta bila na Jesenicah dr. Aleš Stanovnik in na Koroški Beli Vencelj Perko. Kot član Komunistične partije je bil Vencelj Perko na

D. S.

Koroški Beli tudi izvoljen za župana. Leto kasneje je postal delegat jesenške partiske organizacije na ustanovnem kongresu Komunistične partije Slovenije ter postal član prvega centralnega komiteja KPS.

Večkrat so ga zaprli in aretirali, odpeljali v Bilec, med okupacijo pa je bil zaprt v Begunjah, kasneje v taborišču Kraut, od koder je pobegnil in se priključil partizanom. V Ljubljani je nato deloval kot aktivist Oslobodilne fronte.

Pred vojno je bil Vencelj Perko na jesenškem območju eden vodilnih borcev za delavske pravice. Stalno se je izobraževal in svoje marksistične misli in ideje uresničeval tudi v svojem življenju, vplival na okolico, na delavce, ki so mu zaupali in mu verjeli. Deloval je v številnih naprednih kulturnih in drugih društvenih na Jesenicah. V drami Toneta Čufarja Polom, ki predstavlja upor jesenškega delavstva, je učinkovito zaigral naprednega delavskega zaupnika Jurmana in le nekaj let kasneje je postal Jurman tudi sam, ko je vodil jesenške kovinarje v stavki.

Vencelj Perko, v zasebnem življenju vedno skromen, ima nepreklenjive zasluge za enotnost delavstva povsod tam, kjer je delal in živel. Nepreklenjive zasluge prav v tem, ker je aktivno deloval v prav v času, ko je bilo po sklepku Komunistične partije treba organizirati delavstvo, ko je bilo treba utrditi njegovo enotnost, ko je bilo v najtežjih trenutkih treba organizirano nastopiti in se boriti za boljše življenjske pogoje. Vencelj Perko je bil eden tistih, ki je venomer kazal pravo pot in pravljil delavstvo za enotno vstajo, ki se je začela v prvem letu okupacije in se končala z zmago leta 1945.

D. S.

Priprave na referendum v tržiški občini Odločala bo javna razprava

Tržič – Priprave na referendum, na katerem se bodo Tržičani odločali o novem petletnem samoprispevku, so osrednja družbenopolitična dejavnost v občini. O pripravah na referendum so razpravljala vodstva družbenopolitičnih organizacij, predsedstvo SZDL in pretekli teden tudi zbori občinske skupnine. Povedati velja, da se letos izteka v občini že drugi samoprispevki. Prvi je bil izglasovan leta 1968 in drugi leta 1973. Oba sta uspela več kot 80-odstotno, rezultat tega pa je moderna mreža osnovnih šol in vrtcev v občini. Kolikor denarja se bo do konca leta še zbralo iz samoprispevka, ga bodo v Tržiču namenili šolstvu in vzgojnemu varstvu in tako popolnoma uresničili program, ki je bil predložen volivcem leta 1968 in 1973. Za premostitev težav pri organizaciji novega referendumu in za plačilo najnujnejše dokumentacije pa je odbor v soglasju z zbori občinske skupnine odobril iz sredstev sedanega samoprispevka 600.000 din posojila, ki bo vrnilo pol leta po začetku plačevanja novega samoprispevka.

V tržiški občini nameravajo s pomočjo novega samoprispevka zgraditi dom starostnikov, stavbo za dveletno enotno srednjo šolo, nekatere športne in kulturne objekte in urediti nekatere komunalne probleme v krajevnih skupnostih. Vsí omenjeni objekti so v skladu s stališči družbenega dogovora o temeljnih planu do leta 1980, hkrati pa z njimi ne kaže več odlašati, saj je potreb iz leta v leto več.

Dva predloga za samoprispevki bosta šla v javno razpravo. Po prvem naj bi zaposleni prispevali mesečno pol drugi odstotek od neto osebnih dohodkov, temeljne organizacije na osnovi posebnega družbenega dogovora 2 odstotka od mase

neto osebnih dohodkov, kmetje 6 odstotkov od katastrskega dohodka, obrtniki tri odstotke od davčne osnove in upokojenci pol drug odstotek od pokojnine. Drugi predlog pa prispevek temeljnih organizacij znaže na pol drug odstotek, drugo prispevke pa so enake kot v prvem predlogu. Po dosedanjih razpravah imata oba predloga podporo

Žirovski čevljariji

Velik vpis na Čevljarsko šolski industrijski center v Žireh - Mladi čevljariji in prešivalke so z Dolenske, s Štajerske, s Primorske, iz Žirov pa mika čevljarstvo le dva dijaka

Ziri - Z letosnjim vpisom dijakov so na Čevljarsko šolskem centru v Žireh lahko povsem zadovoljni. Medtem ko so se v minutih letih učenci v kaj majhnem številu odločali za poklic prešivalke ali čevljaria, so letos deloma štipendijska politika in deloma tudi ustrezni načini usmerjanja dijakov v deficitarne poklice bili dovolj spodbudni, tako da je danes dijaški dom poleg šole v Žireh popolnoma zaseden, 45 novih učencev pa se že seznanja s strokovnimi predmeti in se delovno usposablja.

Za čevljarje in za pet industrijskih čevljarskih poklicev se v šolskem centru v Žireh usposablja skupaj 85 dijakov, od tega 45 dijakov, ki so se vpisali v prvi letnik. Največ jih je z Dolenske, iz okolice Novega mesta, iz Brd in Banjščice ter iz okolice Ormoža, nedvomno prav iz tistih območij, kjer je doma čevljarska industrija ali kjer so njeni obrati. Mladi žive v dijaškem domu poleg šole, imajo urejeno prehrano, vsi štipendije, bodisi kadrovske bodisi solidarnostne, oskrbina v dijaškem domu pa znaša 1000 dinarjev in je razmeroma majhna. Dijaki so končali osemletno šolanje, le nekaj jih

je, ki nimajo dokončane osemletke, kajti v šolo vpisujejo tudi s šestimi razredi osnovne šole. Vpis v šolo poteka vse leto, dijaki pa v razmeroma zelo kratkem času pridobije poklic, saj šolanje traja sedemnajst mesecev. Učni program zajema teorijo in praktični del. Splošni šolski uspeh je bil lani zadovoljiv, ni pa treba posebej poudariti, da se prav vsi dijaki po šoli lahko takoj zaposlijo.

In kako se v Žireh počutijo mladi, ki so prišli iz vse Slovenije?

Bojan Strelec, doma iz Kajžarja pri Ormožu: »Po končani osnovni šoli sem se odločil za poklic čevljara in rad sem prišel v Žiri. V dijaškem domu se dobro počutim, kajti več sošolcev iz Ormoža se nas je odločilo za čevljarski šolski center.

Večkrat grem tudi domov, vendar bi se po končani šoli rad zaposlil v teh krajih in ostal.«

Bogdana Skrt iz Levpe nad Kanalom: »Izkušila se bom za prešivalko zgornjih delov, v šoli in v dijaškem domu pa mi je všeč. Po osnovni šoli sem se sama odločila za šolanje v Žireh. Zdaj imamo praktični pouk v sodobnih delavnicah, v šoli pa se

Bojan Strelec

Prihodnje leto prevoz za vse učence?

Ziri - Na osnovni šoli Padliah prvorazredci v Žireh imajo letos 691 učencev. Med njimi je 79 prvošolcev. Toliko učencev je na centralni šoli v Žireh, imajo pa tudi podružnično šolo na Vrhu nad Rovtami. Na tej šoli je 13 učencev, ki obiskujejo prvi, drugi in tretji razred. Drugi in tretji razred imata kombiniran pouk. Otreke višjih razredov vozijo v Žiri.

Na šoli imajo tudi oddelek čipkarške šole. Zanimanje za učenje klekljanja je v Žireh zelo veliko in so v preteklih letih vpisali toliko učencev, da letos sploh ni bilo vpisa. Čipkarško šolo obiskuje 92 šolarjev, včinoma deklet.

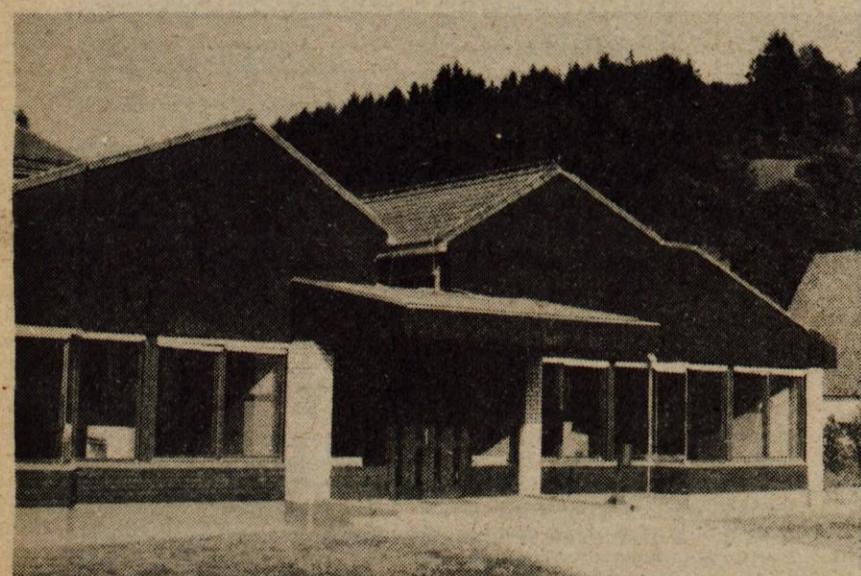
Učenci so razdeljeni v 13 oddelkov na razredni stopnji in 12 oddelkov na predmetni stopnji. Učenci predmetne stopnje imajo enoizmenski pouk, učenci prvih štirih razredov pa obiskujejo šolo dopoldne in popoldne. Že nekaj časa uvajajo tudi oddelke podaljšanega bivanja. Kljub temu, da so Žiri izrazito delavski kraj in sta v večini družin zaposlena oba roditelja, pa za šolsko varstvo ni velikega zanimanja. Zato so vseh 20

učencev od prvega do četrtega razreda, ki obiskujejo podaljšano bivanje, združili v enem, kombiniranem oddelku.

Veliko učencev se na šolo tudi vozi, ker ima šola velik šolski okoliš. Z Ledin in Vrsnika se vozi v šolo 36 učencev, s Selom v vasi v okolici 47 šolarjev, po dolini Račeve 69 in Sopotu, Poklancu in Sovre 14 učencev. Z uvedbo teh šolskih avtobusov pa potreb po prevozu še niso rešili. Ni še urejen prevoz otrok z Žirovskega in Hlevnegra vrha. Za te prevoze letos pri občinski izobraževalni skupnosti niso dobili denarja, čeprav nekateri šolarji poščajo tudi do 7 km do šole. Upajo, da bodo prihodnje leto dobili denar v te namene.

Kadrovsко je - glede na strokovnost - šola letos bolje zasedena kot lani. Kljub temu, da je lani zapustilo Žiri precej šolnikov, niso imeli težav pri zaposlovanju novih. Na razpolago imajo stanovanja in to je najbrž tudi eden od motivov za odločitev, da se učitelj preseli iz mesta na skrajni konec Poljanske doline.

L. B.

Ob krajevnem prazniku, ki ga praznujejo oktobra, bodo v Žireh pri osnovni šoli izročili namenu nov otroški vrtec. V njem bo prostora za 140 otrok. V vrtcu bodo tudi jasli za 16 dojenčkov. Prav tako bodo v novi vrtcu sprejemali otroke od 2 do 3 let starosti. Do sedaj so v vrtcu le otroci starejši od teh let.

V vrtcu bo tudi velika kuhinja, ki bo pripravljala hrano tudi za šolarje. Dnevno bo lahko pripravila do 700 kosi in ustrezno število malic. Skupaj z kuhinjo bo gradnja vrtca veljala 7.500.000 dinarjev. Denar za nj je izraspeloval skupnost otroškega varstva Škofja Loka iz sredstev, ki se izmenško zbirajo za gradnjo vzgojno-varstvenih ustanov. (lb)

seznanjam s tehnologijo materiala, poklicno tehnologijo, strojarskim, organizacijo dela, varstvom pri delu. Po šoli se bom zaposlila v obratu Mirne blizu doma.«

Sonja Skrt iz Levpe nad Kanalom: »Po šoli se bom zaposlila v obratu Cicibana. Najprej sem se nameravala vpisati v šolo za zdravstvene delavce, potem pa sem spremenila svojo poklicno odločitev in prišla v Žiri. Kot prešivalka bom po šoli takoj našla zaposlitve in zadovoljna sem, da bom lahko blizu doma. Sicer pa se tu dobro počutim, največ nas je deklet in dobro se razumemo.«

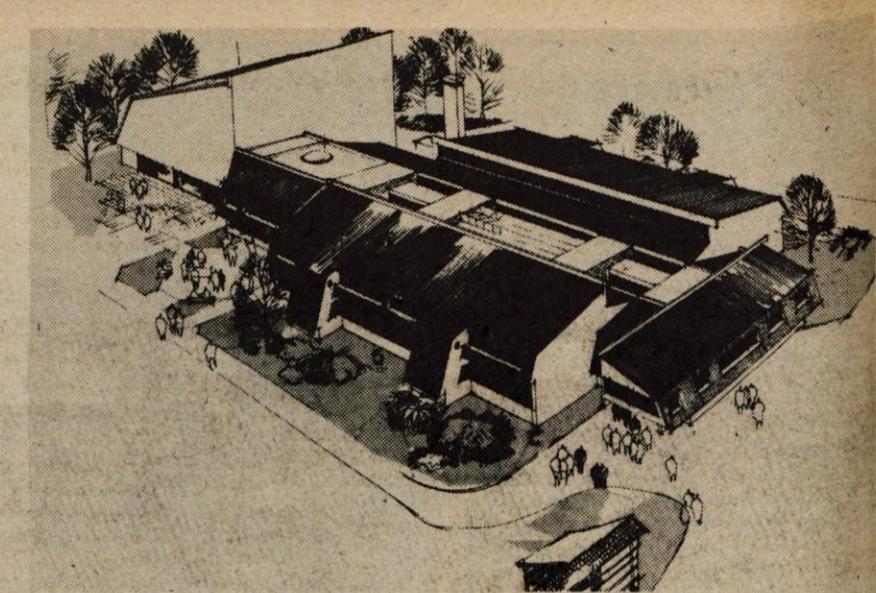

Milena Cvelbar, doma iz Šentjernej na Dolenskem: »Osemletke nisem dokončala, zato sem se vpisala na Čevljarski šolski center. Kot prešivalka bi se po šoli rada zaposlila v Novem mestu. V dijaškem domu in v šoli mi je zelo všeč in mi žal, da sem se tako odločila.«

D. S.

Manj republiških sredstev

Tržič - Delegatom zborov tržiške občinske skupščine je bilo predtekl tened predloženo poročilo o občinskem proračunu v prvih osmih mesecih letosnjega leta. Poročilo ugotavlja, da priteka denar v redu in da so nekatere postavke celo prekoračene. Izkema je denar, ki ga mora dobiti tržiški proračun iz solidarnostnih sredstev republike. Sestavljavec tržiškega proračuna so računali, da bo prišlo od drugod dobreih 200 milijonov starih dinarjev. Če-

Načrt za kamniški šolski center

Prva pripravljalna dela stekla

Kamničani so se spomladi na referendumu odločili za 2-odstotni krajevni samoprispevek. Od tega odpade polovica, to je en odstotek za potrebe krajevnih skupnosti, druga polovica pa za gradnjo šolskega centra. Krajevni samoprispevek po novi dveodstotni višini je začel teči od 1. maja. Do konca julija se je v blagajni nabralo na obe strani po pičilih 90 starih milijonov.

Delovne organizacije so se odločile, da bodo za potrebe krajevnih skupnosti odvajale po 300 din za posljenega, medtem ko so za leto 1975 dajale po 150 din. Vendar nekatere organizacije niso imele tolikega sklada skupne porabe, da bi mogle poravnati obveznosti.

Tudi produktivnost naših delovnih organizacij izkazuje za prvo polletje 3,5% manjšo proizvodnijo kot v istem obdobju lani. V ta pomik navzdol je seveda všteta ustavitev dela v IPOG.

Kamničani so sicer že od nekdaj veliki nergači. Tudi zdaj sliši očitke: »Plačujemo krajevni samoprispevek za šolski center, pa o njem še ni sledu.«

Seveda s tako neznatno vsto, ki se je do zdaj nabrala, dela za šolski center ne morejo zastaviti. Sicer pa je začetek gradnje predviden po načrtu za pomlad leta 1977. Pouk naj bi stekel v šolskem letu 1978/79. Vsa dela naj bi končali leta 1979. Te-

čini so sicer že od nekdaj veliki nergači. Tudi zdaj sliši očitke: »Plačujemo krajevni samoprispevek za šolski center, pa o njem še ni sledu.« Seveda s tako neznatno vsto, ki se je do zdaj nabrala, dela za šolski center ne morejo zastaviti. Sicer pa je začetek gradnje predviden po načrtu za pomlad leta 1977. Pouk naj bi stekel v šolskem letu 1978/79. Vsa dela naj bi končali leta 1979. Te-

Razumljivo je, da imajo Kamničani mnogo pomislekov proti lokaciji šolskega centra v Novem trgu. Učenci bodo morali prečkati Bistrico po novem mostu in obvozno cesto. Promet po obvoznici bo motil pouk. Novi načrt šolskega poslopja predvideva preveč streh, ki so pre malo naklonjene za planinsko pokrajino. Opozorjajo tudi na izkušnje pri gradnji otroškega vrtca na Bajovniku.

Na vsa ta vprašanja se bomo še povrnili, saj bo gradnja šolskega centra v naslednjih letih močno obremenila kamniški gospodarski napon.

KMETIJSKO ŽIVILSKI KOMBINAT KRAJN

TOZD »Komercialni servis« z. n. sol. o.

»Agromehanika« Kranj, Cesta JLA 2/1

tel. 23-485, 24-778

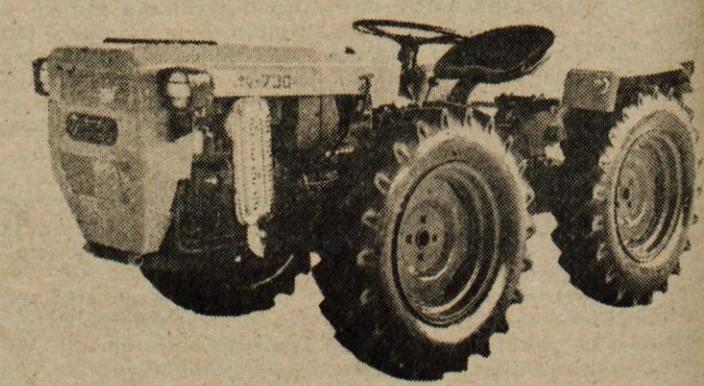
Kmetovalci!

**Začeli smo dobavljati traktorje
TOMO VINKOVIC 30 KM
s pogonom na vsa štiri kolesa s priključki.**

Posebna ugodnost
je 70 % kredit
z dvoletnim
vračilom.

Predvidevamo enomesecni dobavni rok.

Informacije dajemo osebno v trgovini Kranj, Cesta JLA 1 (nasproti kina Center) ali telefonično na 23-485.

Planina: težave nastajajoče KS

Oktobra naj bi bila — kot je sklenil izvršni svet skupščine občine Kranj — na Planini zasajena prva lopata za novi vrtec za 240 otrok. Objekt, ki naj bi po sedanjih predčunih stal poltretjo milijardo starih din, naj bi sprejel predšolske otroke in dojenčke že v jeseni prihodnjega leta.

Z novim vrtcem na Planini, v sedanjih dveh je prostora še za 176 otrok, kar je za tako veliko krajevno skupnost s pretežno mladimi družinami veliko premalo, saj je bilo tudi letos zelo veliko število otrok odklonjenih za sprejem v vrtec — pa se torej začenja eden velikih problemov Planine končno reševati. V naslednjem letu bo začela rasti tudi nova šola z 28 učilnicami, telovadivo in manjšim bazenom, dozidana pa bo tudi športna dvorana.

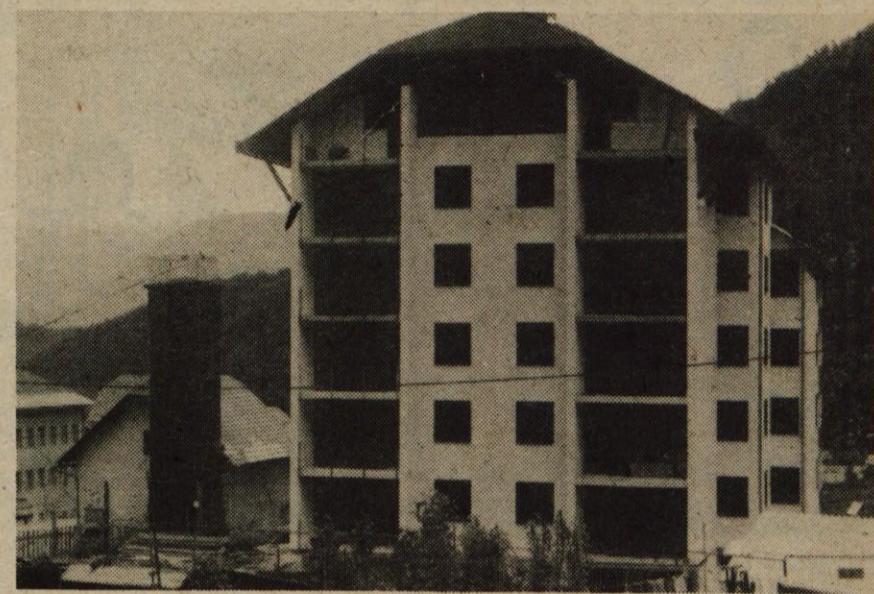
Vrteci in šola sta torej dva od številnih drugih problemov, ki najbolj želijo hitro nastajajoče krajevne skupnost Huje — Planina — Čirče. Na reševanje pa čaka še cela vrsta bolj ali manj aktualnih nalog, med katerimi so na nedavnem posvetu predstnikov krajevne skupnosti in pa predstnikov skupščine občine in drugih omenili predvsem potrebo po družbenih prostorih, saj jih sedaj ni, in pa prometno povezavo krajevne skupnosti ne toliko s centrom mesta kot z industrijsko cono. V občini že razmišljajo o načrtu, da bi Planino povezali z Laborami z mostom, saj tja dnevno potuje po dolgi in zamudni poti večina zaposlenih kranjanov.

Krajane Planine pa seveda žuli še cela vrsta problemov. Ob tako hitri stanovanjski gradnji, saj je od leta 1973 število prebivalcev naraslo na 7500, število pa se bo še povečalo z gradnjo stanovanj severno od Ceste talcev, pa zaostaja gradnja vseh drugih spremljajočih objektov. Vrt-

ce in solo smo že omenili; kažejo pa se velike potrebe po trgovini in po gostinske objekti. V prihodnjem letu bo sicer Veletrgovina Živila Kranj začela graditi trgovino, v stavbi pa naj bi bila tudi mlečna restavracija ali slaščičarna. Vendar pa je to za tako velik stanovanjski kompleks verjetno še premalo. Na voljo je sicer kar 1700 kvadratnih metrov namenjenih poslovni investitorjem, vendar kot kaže za sedaj ni nobenega interesa za investiranje. To zavira sprotno gradnjo stanovanj, le-ta pa ob sedanjih potrebah ne sme stati. Denar — 30 din od cene kvadratnega metra stanovanjske površine — se sicer nateka na postavki za skupne objekte, vendar pa ga za tolikšne potrebe ne bo dovolj. Stanovanjski dinar pa je kot

vemo le stanovanjski dinar in se ga ne da investirati v drugačne investicije kot stanovanjske. Ob takem nezanimanju trgovine, storitvene dejavnosti, gostinstva za investiranje v nastajajoče krajevne skupnosti, pa so »bele lise« razumljive. Vendar pa že do sedaj niso bili ravno majhni denarji namenjeni za komunalno urejanje Planine, saniran je bil vodovod, zraslo je 120 garaž, podjetje Domplan pa ima tudi že sklenjene pogodbe za ureditev ostalih cest, ulic, nasadov, igrišč, za javno razsvetljavo, za podhod za novo šolo, za parkirne prostore itd. Verjetno pa bo potrebov kdaj kasneje tudi računati za krajevni samoprispevek za manjše objekte, tako kot to že sedaj delajo druge krajevne skupnosti.

L. M.

V Kropi bo ta mesec zgrajen blok z 32 stanovanji. Investitorji gradnje tega objekta so Plamen Kropa, Iskra Lipnica in samoupravna stanovanjska skupnost radovljiske občine. Stanovanja gradi Splošno gradbeno podjetje Gorenc Radovljica, nadzor nad deli pa opravlja Alpdom Radovljica. — J. U.

Pomoč Podljubelju in Jelendolu

Podljubelj, Jelendol — Krajevna skupnost Podljubelj je asfaltirala cesto skozi vas in med drugim najela pri Cestnem podjetju Kranj tudi posojilo, ki je večinoma že poravnano. Nepravljana je le še zadnja anuiteta v višini 64.264 dinarjev. Po novem zakonu o zavarovanju plačil med uporabniki družbenih sredstev mora krajevna skupnost zavarovalci plačilo tega zneska z avalirano menico. Tržiška enota Ljubljanske banke pa terja pri zavarovanju garancijo občinske skupnosti, da bo dobila krajevna skupnost prihodnje leto toliko denarja iz sklada za negospodarske investicije tržiške občine. Občinska skupnost je garancijo podljubeljski krajevni skupnosti odobrila. Takšen sklep je predlagal tudi izvršni svet občinske skupnosti, ki se je sestal 8. septembra letos.

Za garancijo je tržiško občinsko skupnost prosila tudi krajevna skupnost Jelendol, ki namerava asfaltirati cesto skozi Dolino. Vrednost asfaltiranja skupaj z obrestmi za posojila znaša 373.097 dinarjev. Štirideset odstotkov denarja ali 149.247 dinarjev bodo zbrali krajanji in krajevna skupnost, 60 odstotkov denarja ali 223.850 pa naj bi prispevala občinska skupnost. Ker je prošnja krajevne skupnosti za ta sredstva v skladu s kriteriji za sofinanciranje negospodarskih investicij po krajevnih skupnostih iz združenih sredstev organizacij združenega dela in temeljni organizacij iz tržiške občine, je izvršni svet občinske skupnosti soglašal z odobritvijo garancije, da bo skupnost ta denar dobila. Enakega mnenja je bila tudi občinska skupnost, ki se je sestala pretekli teden. —jk

Tradicija kvalitetnih odej

Tovarna prešihih odej Odeja Škofja Loka sudi po svojih kvalitetnih izdelkih in po pestrem assortimentu med največje specializirane organizacije posteljnine v Jugoslaviji — Smeli letni in srednjeročni plan organizacije z bogato tradicijo

Škofja Loka — Na območjih, kjer je bila zelo razvita tekstilna industrija, je bilo kar največ možnosti tudi za razvoj drugih obrti. Tako je tudi ob tekstilni industriji v Škofji Liki intenzivno razvijala delavnica za izdelavo prešihih odej in z leti postopoma prerasla v industrijsko tovarno. Leta 1961 je tovarna povečala svoje prostore in precej denarja vložila v strojni park, ponovno leta 1973 zgradila nove, sodobne delovne prostore in modernizirala proizvodnjo. Večinoma s svojimi sredstvi in s precejšnjim odrekjanjem vseh članov kolektiva je danes Odeja ena najbolje opremljenih organizacij.

Danes je v škofjeloški Odeji, ki sodi med največje specializirane organizacije posteljnine v Jugoslaviji, zaposlenih 138 delavcev, od tega kar 87 odstotkov žensk. Letna realizacija organizacije znaša 80 milijonov dinarjev, v prvem polletju leta njega leta pa so realizirali nekoliko manj kot v enakem obdobju lani, kar je razumljivo, ker so v prvih mesecih letosnjega leta beležili slabšo prodajo svojih izdelkov. Že realizacija avgusta obeta, da bodo svoj plan ob koncu leta tudi dosegli.

Organizacija prešihih odej Odeja prodaja svoje izdelke večinoma po Sloveniji in po sosednji Hrvatski ter tudi v drugih republikah, letos pa so nekaj izdelkov tudi namenili za izvoz, predvsem v arabske dežele. Letno izdelajo delavke škofjeloške Odeje 320.000 prešihih odej, 120.000

posteljnih pregrinjal, 60.000 vzglavnikov ter 15.000 spalnih vreč. Posebno nujnih novi proizvod, spalne vreče, kvalitetne in nepremičljive, so se v zadnjem času na tržišču zelo uveljavile.

Odeja je sprejela razmeroma visok plan glede na število zaposlenih, doseg pa ga predvsem zato, ker je temno povezana s temeljnimi kooperantmi, predvsem s temeljno organizacijo združenega dela Mebla iz Nove Gorice, s Tekstilko Ljubljana, ki pravila polnila za izdelke, s proizvajalcem svilenih tkanin iz Varaždina, z ljubljansko Modno hišo in z drugimi, s katerimi je sklenila dolgoročne pogodbe o medsebojnem sodelovanju. Letos je loska Odeja postala temeljna organizacija združenega dela v okviru Mebla. Delovni kolektiv se je za takšno novo organizacijo zavestno odločil, saj z Meblom že dolgo sodeluje, obenem pa se s proizvodnjo tudi dopoljuje. Ponudba na tržišču bo tako lahko boljša, organizacija pa bo delala ob izključno le domačih surovinah. Tudi do zdaj so proizvajali večinoma le z domačimi surovinami, nekaj pa so vendar morale uvoziti iz Italije.

Odeja iz Škofje Loke ima za svoje delavce organiziran prevoz na delo in z dela, organizirano prehrano zaposlenih in nasprotno skrbi za delavce. V nadaljnjem obdobju bo Odeja težila k še večjim naložbam v proizvodnjo, k še pestrejšim izdelkom in kvalitetnemu nastopu na tržišču.

D. S.

Tudi v Kranju centralna čistilna naprava

Kranj — Na zadnjem zasedanju izvršnega sveta skupščine občine Kranj 28. septembra je bila glavna točka obravnave: zgraditev velike centralne čistilne naprave za vse odpadke oz. odpadke v sedanjem in bodočem mestu Kranju.

Ta centralna čistilna naprava bo po vsej verjetnosti nekje v Zarici, vanjo pa se bodo stekale vse odpadke — najprej celotnega desnega brega Save (Stražišče, Tekstilindus, Iskra, Sava) ter Planina, nakar pa bodo postopoma sledili še ostali predeli mesta.

Za začetek gradnje je predvideno 1. 1978., do takrat pa morajo biti zgrajeni vsi potrebeni zbiralniki (glavni kolektorji).

Ce na kratko povzamemo še nekaj števil: gradbena dela bodo predvsem stala 3,7 milijona, celotna čistilna naprava pa več kot 12 milijonov (novih) dinarjev. Naprava bo letno porabila najmanj 1.500.000 kWh (brez črpališč in pasterizacije), sama pa bo ob optimalnih pogojih proizvedla (s koristno uporabo razvijajočih se plinov) skoraj toliko električne energije kot jo bo naprava trošila.

Vsa nesnaga bo iz odpadke odstranjena, blato bo pasterizirano ter zanesno shranjeno v treh ogromnih silosih in bo služilo za naravno gnojenje vseh poljščin. Voda, ki bo iz čistilne naprave nato odtekala v Savo, pa bo čista, morda celo bolj kot Sava.

I. S.

Precejšnji prihranki

Jesenice — V prvem letu tehničnih inovacij in zaščite industrijske lastnine so jeseniški iznajditelji in novatorji s 63 tehničkimi in tehničnimi inovacijami prihranili in ustvarili za 14 milijonov dinarjev prihrankov. Ta dosežek jih je spodbudil, da so tudi letos, v drugem letu tehničnih inovacij bili aktivni in obljubili, da bodo prihranili več kot 20 milijonov dinarjev.

V devetih mesecih letosnjega leta so uvedli v proizvodnjo več tehničnih in tehničkih inovacij kot v vsem preteklem obdobju. Letos so v jeseniški Železarni ocenili in sprejeli že 55 tehničkih in tehničnih inovacij in avtorjem na podlagi izračunov, prihrankov in koristi v višini 420.000 dinarjev priznali in izplačali že več kot 18 milijonov odškodnin, rent, nagrad in akontacij. To so prav

SLOVENIJA NA GORENJSKEM SEJMU PRVIČ S PISARNIŠKO OPREMO

OPREMLJAMO:

- hotelske in gostinske objekte
- upravne zgradbe in kulturne ustanove
- vzgojnoizobraževalne ustanove
- rekreacijske centre
- trgovinske lokale
- bank
- bolnišnice
- zdravstvene ustanove

Z otvoritve razstave Likovna dejavnost učencev osnovne šole heroja Bračiča iz Tržiča, ki so jo odprli v petek, 1. oktobra, in bo odprta do 9. oktobra.

Foto: F. Perdan

Likovna dejavnost učencev

V petek, 1. oktobra, so v galeriji mestne hiše v Kranju odprli 3. razstavo likovne ustvarjalnosti otrok. Tokrat predstavljajo svoja dela učenci osnovne šole heroja Bračiča iz Tržiča. Razstavo sta pripravila Gorenjski muzej v Kranju in aktiv gorenjskih likovnih pedagogov.

Likovne razstave osnovnih šol imajo gotovo v primerjavi z vsemi ostalimi neko posebno mesto. Že vnaprej nas navdaja bojanjen, da se bodo stvari ponavljale in da na vsaki naslednji ne bo mogoče videti kaj posebno novega. Vsaka osnovna šola se namreč ravna po navodilih k določeni okvirni razporeditvi snovi, kot jo začrtuje splošni učni načrt.

Kljud temu pa moremo vendarle zaslediti ob vsaki taki razstavi tudi marsikaj novega in neponovljivega, kajti tudi dela otrok so enkratna, nastala v svojem času, pod vplivom posebnega osebnega razpoloženja, čustvovanja, doživetij, osebnih odnosov pa tudi stopnje osebnega razvoja, ki je v teh letih zelo raznolik in včasih prav burek.

Tudi zunanje okoliščine morejo vplivati na raznolikost otroških likovnih del tako po vsebinah kakor tudi v tehniki in izbiri materiala. Prav gotovo je mogoče za nihovimi likovnimi deli čutiti tudi likovnega učitelja, ki prav gotovo še posebno na tem področju ne more biti brezoseben, ampak se predaja delu in

otrokom tak, kakršen pač je in kar bi rad dosegel.

Poseben pomen šolskih likovnih razstav je tudi v tem, da poudarijo pomen likovne vzgoje tako v osebnem kakor družbenem oziru. Za vsekoga človeka je namreč zelo pomembno, da doseže v poteku svoje vzgoje in izobraževanja čim višjo skladnost izobrazbenih, moralnih in estetskih vrednot. Vse to omogoča v kasnejšem življenu potrebovno širino, sproščenost in tudi ustvarjalnost. Večja sposobnost za opazovanje vsega lepega nam odpira vse polno možnosti za lepotne užitke ob doživljaju izvirne narave, kakor tudi vseh človeških stvaritev današnjih in preteklih dni.

Učenci naše šole so se s svojimi likovnimi deli predstavili javnosti že večkrat. Sedanja je prav tako cenejena in dobradošla kot so bile že mnoge druge v domovini pa tudi celo v daljnem New Delhiju. Razstavljen gradivo je le izsek iz vsega likovnega ustvarjanja, ki teče skozi čas obiskovanja osnovne šole.

Stanko Stritih

V Tržiču bo razstavljal Rudi Gorjup

Od 8. do 30. oktobra bo v paviljoni NOB v Tržiču na ogled razstava olnjih slik akademskega slikarja Rudi Gorjupa, ki se tokrat v Tržiču prvič predstavlja. Razstavljenih bo 21 platen, olnjih podob, ki so nastala v letih 1971–1976. Z njih je videti, da se je avtor v zadnjih šestih letih vse bolj odmikal od realizma in skušal poiskati nov način likovnega izražanja.

Na Gorjupovih krajih opažamo, da ga vedno manj zanimajo podrobnosti, ki jih srečuje v naravi, tako kar zadeva obliko kot tudi barvo.

Strežnico

s skrajšanim delovnim časom dopoldan – lahko upokojenka – takoj zaposli Restavracija PARK Kranj

Oboje: oblika predmetov in njihova barva sta mu le osnova, ki mu nudi inspiracijo za kompozicijo oblik in kombinacijo barv. Iz narave jemlje Gorjup le tisto, kar ga pritegne, potem pa podobo preteha, jo uravnovesi, harmonično poveže elemente med seboj in kombinira barve kot pač ustreza trenutnemu razpoloženju: ali ustvari toplo okolje nežnih barvnih tonov ali pa hladno in mračno spokojnost. Pri tem seveda upodobljeni predmet nekoliko zmanjši, da ga skoro več ni, nastane pa nova oblika in nove barvne kombinacije.

Vprašanje svetlobe in sence se ne pojavlja, tretja dimenzija le malokje nastopa, iluzionističnih ploskev ni. Je to neke vrste ekspresionizem, ki naj z likovno govorico posreduje gledalcu slikarjevo razpoloženje in občutje, ki mu ga je slika v naravi vzbujala.

Gotovo je akademski slikar Rudi Gorjup prav v zadnjih letih storil v svojem razvoju velik korak naprej. Zdaj namreč na njegovih slikah ni več dosti videti, pač pa ob njih maršikaj občutimo in doživimo.

Razstavo bodo odprli v petek, 8. oktobra, ob 18. uri s pianističnim koncertom, ki ga bosta izvajala Igor in Alenka Dekleva, priznan klavirski duo.

S. R.

Črtomir Zorec:

Beneška Slovenija, naša Deveta dežela . . .

(Kraji, ljudje, pesem in govorica)

(38. zapis)

Ce smo v Ogleju in Gradežu pogrešali slovensko govorico (videl pa sem res dvojezične trgovske napise; tudi dinar ima zdaj veljavo v teh dveh mestih – pred leti ga še poznavali niso hotelji), potem je s to stvarjo v Tržiču ob morju (Monfalcone) povsem drugače. Tu je naše besede še kar dovolj. To pa zato, ker delavci velikih ladjevdelnic, predilnic in drugih tržiških industrij prihajajo iz okoliških slovenskih vasi. Posebno z doberdobske planote pa tudi s Tržičem (severozahodni del).

GRAD DEVIN

Z animivo slovansko ime za grad na skali nad morjem. Danes ime tudi za kraj Devin (Duino) s 1300 prebivalci. V kraju sta pravzaprav kar dva gradova: starejši, ki je že v razvalinah, in novejši iz 13. stoletja. Po tradiciji naj bi v letih pregnanstva v Devinu prebival veliki italijanski pesnik Dante Alighieri. – Nemški pesnik Rainer Maria Rilke je tu napisal Devinske elegije. – V Devinu je bila tudi poroje na misel o izumu strelovoda: med

Jesen na Zelengori

3

Deklici sta bili že večji in bolj zadržani. Njun oče, to se pravi sin tistega starega pastirja, ki me je pripeljal gor, je bil zelo radoveden človek, spraševal me je vse mogoče in nemogoče stvari, otipaval je moj daljnogled, kompas, nož, se zanimal za kvaliteto moje žepne ure in za starost mojih staršev.

Sedeli smo v leseni kolibi na vrtu, tako imenovani letni kuhinji, kjer se je družina zbirala ob obeđih, pa tudi med njimi, kadar ni bilo dela. Medtem ko je gospodar na meni sproščal svojo radovednost in se je mali Mirsad na vse mile više trudil, da bi zbulil moje zanimanje, je gospodinja, simpatična ženska pri petintridesetih, oblečena, kakor je tod na podeželju še zdaj splošen običaj, – v dimije – (to so muslimanske široke hlače, ki jih nosijo samo ženske) in z belo ruto na glavi, skuhala džezvice močne prave kave in zamesila burek. S tem imenom je ta jed poznam pri nas, tam pa ji pravijo »sirnica«, medtem ko z imenom burek nazivajo samo mesni burek.

Ko je bila »sirnica« gotova, smo vsi skupaj posedli na nizke lesene pručke okoli prav tako nizke mize, kamor je gospodinja položila velik pekač s še vročo jedjo, ki smo jo potem že v ustih hladili z mlekom.

Hotel sem spati na skedenju v senu, pa so mi gostoljubni gostitelji takoj dali vedeti, da to v nobenem primeru ne pride v poštev. Guest zmeraj postrežejo z najboljšim, kar imajo, še posebno če je tuje in še prav posebno, če je Slovenec. Zmenar sem imel vtis, da imajo naši južni bratje nas, Slovence, nenačadno v čislih. Pogosto celo bolj kot to zaslužimo. Pravijo, da smo kulturni, disciplinirani, delavni, čeprav nam včasih po drugi strani – povsem upravičeno – očitajo sebičnost in introvertiranost.

Gospodinja je posebej zame v najboljši sobi preobleka posteljo, tako da sem zaspal s svežim vojem dišečih belih rjuhov v nosnicah. Sobo, v kateri sem spal, pa sem si lahko ogledal še zjutraj, ko se je naredil dan. V Vikoču, pa še v nešteto drugih vasi in naselkov drugod po bosanskem in črnogorskem podeželju namreč še zdaj ni posvetil električna luč in sato morajo pomagati še s »smrdljivcem«.

Torej, kakšna je bila moja soba? Približno taka kot so sobe po nekaterih kmečkih hišah še pri nas, v Sloveniji: majhna okna, krušnik, kolovrat, lesena skirnja za žito, veliki kozarci z medom na okenskih policah in lisičji kožuh na steni. (Gospodar je med drugim tudi lovec.)

Tudi za zajtrk sem jedel prav zanimive stvari: osoljeno kislo mleko

z narezanimi surovimi kumaricami, zraven pa še črn, zelo črn kruh – take barve je bil zaradi otrobov, ki so bili primešani moki. Poleg tega sem pojedel še nekaj žlic domačega medu, veliko grudo slastnega ovčjega sira, vse skupaj pa sem poplaknil z nekaj skodelicami prave kave.

Po zajtrku smo imeli obisk. Neki kmet je iz sosednje vasi na konju pripeljal k mojemu gostitelju svojega gluhenomega sina, da bi mu leta izruval zob. Gospodar je bil med drugimi tudi vaški zobar, ki je kdaj pa kdaj v hudi silni komu izruval kak boleč zob. Fant je bil star kakih deset let in od rojstva gluhen, kar je bila posledica tega, da so ga zaradi nevarnosti vnetja možganske mrene še nekaj dni po rojstvu punktirali.

Po določem prigovarjanju in dobitkanju sta fantov oče in moj gostitelj le pripravila fanta do tega, da je sedel na pručko in odprl usta. Moj gostitelj je v žganju razkužil klešče, segel z njimi v fantova usta in dvakrat potegnil. Operacija je bila tako v hipu gotova. Vaški zobar je bil mojster svoje stroke, to je bilo očitno na prvi pogled. To spretnost si je pridobil od svojega očeta. To je tu v teh odmaknjeneh planinskih krajih zelo dragocena spretnost, saj vendar ne gre, da bi človek zaradi enega bolečega zoba ves dan jalhal na konju v mesto k zobozdravniku. Res je, da takole ruvanje brez inekcije lahko včasih hudičeve boli, toda po nekaj požirkih »rakije« je že spet vse dobro.

Fant je bil rešen svojega zoba in je tiho kot miška občepel v svojem kotu, mi odrasli pa smo vrgli besedo o tem, ali ima gluhenemi otrok pravico do brezplačne oskrbe v ustrezem državnem zavodu, prišel je govoril še o svojem drugem sinu, ki ga je dal v Fočo šolat za elektrikarja, v upanju, da bo nekoč napeljal elektriko v očetovo hišo, pa se je potem v mestu zapil in opustil šolanje, govoril je še, kako slab je to, da mladi fantje zapuščajo rodno zemljo in se hodijo udinjati v tujino, dekleta pa ostaja doma, pasejo ovce in tudi sama venijo ob svojih starajočih se starših. In nazadnje, ko se je sonce že dvignilo v zenit in smo izčrpali že vse druge teme, smo rekli še nekaj besed o vprašanju koroških Slovencev v Avstriji, kar je tudi tukaj, na teh odmaknjeneh balckanskih planinah, ena glavnih političnih tem. Nikoli se nisem kaj dosti zanimal za politiko in me je bilo skoraj sram, ker sem kljub temu, da živim v neposredni bližini avstrijske meje, o koroškem problemu vedel manj kot ti ljudje tod, ki nimajo ne radia, ne televizije, pa še časopise in revije dobivajo bolj poredko.

Prijazni gostitelji so me hoteli zadržati še do kosila, a sem njihovo povabilo vlijudno odklonil, ker sem nameraval na vsak način še pred večerom priti nazaj v Fočo. Star pastir mi je bil sicer prejšnji večer zagotovil, da se bom lahko peljal stovornjakom, vendar je pozabil, da je sobota, v sobotah pa menda tovornjak ne vozi. Ce se že moram vratičati peš, sem si mislil, se vsaj ne bom vrnil po isti poti kot sem prisel. To bi bilo le preveč dolgočasno. Ko pa sem nekajkrat zašel v gozd in sem se enkrat celo zaplezal v kajonu Čehotine, sem iskanje bližnjic oputil in šel nazaj na cesto. Na srečo sem potem po poltretji ur utrudljive pešoje na križišču pri vasi Godijeno le ujel avtobus in se peljal z njim do Foče.

Ta dnevne izlet v Vikoč je bil sam po sebi dokaj zanimiv, ni pa bil uspešen, kar se tiče iskanja mojega gozdnega prebivališča. Zato sem se že naslednje jutro, to se pravi v nedeljo, z avtobusom odpravil na Tjentište, da bi nadaljeval z iskanjem tam. Tjentište, ki leži ob avto cesti Beograd–Dubrovnik, je zdaj, trideset let po osvoboditvi, eno najpomembnejših letovišč Bosne in Hercegovine. Poleg treh velikih hotelov, stoji tu še uprava narodnega parka Sutjeska. Mladinski center, ki je vse leto zbirališče tabornikov, brigadirjev in mladih planincev, osrednji pecat pa daje temu kraju monumentalen spomenik borcem Sutjeske, eden najlepših in najmogočnejših spomenikov, kar sem jih kdaj kje videl. V bližini spomenika, ki stoji na nekaj dvesto metrov vzhodno od Zelengore, je še par viljon z umetniškim prikazom ležarde bitke na sutjeski – barvni mozaik Krsta Hegedušića – in še drugi paviljon z dokumentarnimi fotografijami iz tega časa in v velikim reliefnim zemljovidom vse jugovzhodne Bosne, na katerem je vrisan celoten potek pete nemške ofenzive poleti 1943. leta. Ni moj namen govoriti o teh bitkah, v katerih se je petindvajset tisoč partizanov junaska borilo proti skoraj desetkratni sovražnikovi premoci.

Zdaj pa zares! Pojdimo na Zelengoro! Za začetek sem šel raziskovati področje ob rečici Hrčavki, ki se en kilometer severno od Tjentište izliva v Sutjesko. Dolina spodnje Hrčavke se mi je zdela zelo prijazna; bregovi rečice so bili obrasli z visokim lapuhom in stariimi vrbačmi, ob reki se je vil blaten kolovoz na drugi strani pa so se razprostirale njive in pašniki, sem in tja je stala kakšna revna kmečka bajta, pred katero so v senci dreves posedali vaščani in uživali nedeljski počitek.

E. Torkar

SREDI POLJA

Tako rečemo po slovensko kraju, ki ga Lahi imenujejo Redipuglia! Izgovor pa je še vedno naš Redipulja – Sredi polja!

Sredi polja je kar velik kraj tik pod zahodnim robom Doberdobske planote in ima okoli 3000 prebivalcev. Leži komaj 31 m nad morsko gladino.

Kraj je najbolj znan zaradi ogromnega pokopališča padlih vojakov v prvi svetovni vojni. V kostnici so ostanki nad 100.000 vojakov.

Monumentalno stopnišče in staro orožje okrog pokopališča vzbujajo grozoten spomin na nesmiselno klanje v prvi svetovni vojni.

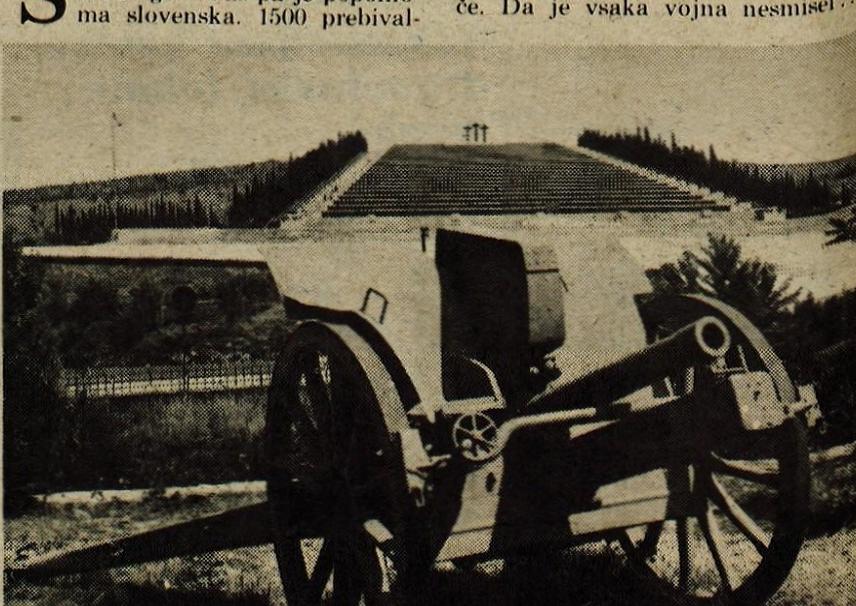
DOBERDOB

Sveda je to laški »Doberdó del Lago!« Vas pa je popolnoma slovenska. 1500 prebival-

cev ima. Leži na Doberdobskej planoti (92 m nad morsko gladino). Ob robu planote teče Soča, se prej pa Vipava. Blizu vasi je manjše Doberdobske jezero z le tretjino kv. km površine, a vselej bistro – ima podzemni dotok in odtok.

V smeri od Gorice je čez Doberdob potekala »soška fronta« – v času prve svetovne vojne. Od maja 1915 do avgusta 1916 so se tu bile izredno krvave bitke. Na Doberdobske planote je na obreh straneh (avstrijski in italijanski) padlo več kot četr milijona vojakov, med njimi mnogo Slovencev.

Te žalostne čase opeva pesem »Oj Doberdob, oj Doberdob, slovenskih fantov grob«. Preživih Voranc pa je napisal roman »Doberdob« – kot opomin mladim rodovom za v bodočje. Da je vsaka vojna nesmisel...

Grob stotisočev Sredi polja (Redipuglia)

mali oglasi • mali oglasi

prodam

Prodam KONJA in dvobrazni PLUG za traktor in KRAVO s telekom ali brez. Podbreze 110, Duplje 6303

Prodam dobro ohranjeno 120-basno klavirsko HARMONIKO Melodija, znamke otelo. Košnik, Trstek 35, Golnik 6303

Prodam domače KUNČE. Milje 33, Senčur 6305

Prodam po ugodni ceni BETON-SKE PLOŠČE 40 x 40 cm. Traven Jože, Utik 33, Vodice 6306

Prodam KRAVO simentalko, tečila bo čez 14 dni. Klinar Franc, Zabreznica 39, Žirovinica 6307

Prodam 40 kv. m napušča, SLA-MOREZNICO in hidravlično KO-SILNICO za stayer 18. Tenetiše 25, Golnik 6308

Poceni prodam litoželezno KO-PALNO BANJO, dobro ohranjeno. Vozel, Kidričeva 22, Kranj 6309

Prodam 300 PUNT, CAJNE in 15

kub. m starega, na metre narezanega LESA. Ribnikar, Bašelj 11 6310

Prodam dve leti staro KOBILICO

po ugodni ceni. Gartner Janez, Stu-

dor 3, v Bohinju 6311

Prodam VOLA, okrog 500 kg tež-

kega, in OVCO. Stička vas 5, Cerkle

6312

Prodam težko KRAVO, 9 mesecev

brejo, tretje tele in drobni KROM-

PIR. Češnar, Zg. Bitnje 44 6313

Prodam RACUNALNIK, 10 mest

in 2 eksponentna, eksponentne loga-

ritemske in arc. funkcije. Polni se na

elektriko. Ponudbe pod šifro »2500«

6314

Prodam SPALNICO s posteljnimi

vložki. Ogled od 12. ure dalje. Tele-

fon 25-210. Kranc, Planina 35, Kranj

6315

Prodam ZIMSKA JABOLKA.

Srakovlje 4, Kranj 6316

Prodam semenski in drobni

KROMPIR igor. Orehovlje 13,

Kranj 6317

Prodam globok OTROŠKI VOZI-

ČEK. Kern, Gorenjevska 48,

Kranj 6318

Prodam rabljeno SPALNICO.

Telefon 23-469 6319

Prodam sveže ZELJE. Olševec 7

6320

Ugodno prodam odlično ohranje-

no SPALNICO Brest, kuhinjsko po-

hištvo, električni štedilnik, štedilnik

na trdo gorivo, pomivalno korito ter

malobrabljeno 2 zimske gumi za za-

stavo 1300. Bizant, Britof 9 6321

Prodam lepo KRAVO simentalko

po tretjem teletu, brejo 5 mesecev.

Sr. Bela 31, Preddvor 6322

Prodam dobro ohranjeno električni

STEDILNIK po ugodni ceni. Zver-

šen Dragica, Naklo 183, Naklo 6323

Prodam BIKCA za nadaljnjo revo.

Ribno 27, Bled 6324

Prodam gnojnično motorno

ČRPALKO in ročno REPOREZ-

NICO. Sr. Bitnje 66 6325

Izdaja CP Glas, Kranj, Ulica Moše Pijadeja 1. Stavek: GP Gorenjski tisk Kranj, tisk: Zdrženo podjetje Ljudska pravica, Ljubljana, Kopitarjeva 2. – Naslov uredništva in upravnika: Kranj, Moše Pijadeja 1. – Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51800-601-12594 – Televizija: glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 23-341, uredništvo 21-835 novinarji 21-860, malo-oglašni in naročniški oddelek 23-341. – Naročnika: letna 140 din. polletna 70 din, cena za 1 številko 2 dinarja. – Oproščeno prometne- ga davka po pristojnem mnenju 421-1-72.

Kinopodjetje Kranj
vas vabi, da si ogledate
domači barvni film

**SARAJEVSKI
ATENTAT**

Režija: Veljko Bulajić

Igra: Christopher Plummer, Florinda Bolkan, Maximilian Schell, Irfan Mensur, Radoš Banjić, Jan Hrušinsky, Branko Đurić, Ivan Vyskočil

v soboto, 9. oktobra,
ob 15.15, 17.30 in 19.45
v nedeljo, 10. oktobra,
ob 14.30, 16.45 in 19. uri

stanovanja

Prodam SPALNICO. Šilar Mari, Levstikova 3, Kranj 6326

Prodam rabljeno SPALNICO in kombinirano SPALNICO. Dimitrijevič Miodrag, Planina 5, Kranj 6327

Prodam cementne KVADRE 30 x 40. Jamnik, Britof 331 6328

Poceni prodam kppersbusch PEĆ. Breg ob Savi 66, Kranj 6329

kupim

Kupim OTROSKI SPORTNI VOZIČEK in mrežasto STAJICO. Binkelj 4, Šk. Loka, tel. 064-61-404

Kupim rabljen KAVČ do 1200 din. Naslov v oglasnem oddelku 6348

Kupim PISALNI STROJ. Zupanc, Mencingerjeva 5, Kranj 6348

vozila

Prodam AM18 break, letnik 1971. Sp. Brnik 47 6222

Prodam ŠKODO 1000 MB v voz- nem stanju, celo ali po delih in PLINSKO PEĆ. Kranj, Gorenje-savska 36 6235

Prodam MOPED TOMOS TLS 14, letnik 1974, registriran do marca 1977. Hafner, Binkelj 4, Škofja Loka ali telefon 064-61-404, po 14. ur. 6330

Prodam VOLA, okrog 500 kg tež- kega, in OVCO. Stička vas 5, Cerkle

6312

Prodam težko KRAVO, 9 mesecev

brejo, tretje tele in drobni KROM-

PIR. Češnar, Zg. Bitnje 44 6313

Prodam RACUNALNIK, 10 mest

in 2 eksponentna, eksponentne loga-

ritemske in arc. funkcije. Polni se na

elektriko. Ponudbe pod šifro »2500«

6314

Prodam SPALNICO s posteljnimi

vložki. Ogled od 12. ure dalje. Tele-

fon 25-210. Kranc, Planina 35, Kranj

6315

Prodam ZIMSKA JABOLKA.

Srakovlje 4, Kranj 6316

Prodam semenski in drobni

KROMPIR igor. Orehovlje 13,

Kranj 6317

Prodam globok OTROŠKI VOZI-

ČEK. Kern, Gorenjevska 48,

Kranj 6318

Prodam rabljeno SPALNICO.

Telefon 23-469 6319

Prodam sveže ZELJE. Olševec 7

6320

Ugodno prodam odlično ohranje-

no SPALNICO Brest, kuhinjsko po-

hištvo, električni štedilnik, štedilnik

na trdo gorivo, pomivalno korito ter

malobrabljeno 2 zimske gumi za za-

stavo 1300. Bizant, Britof 9 6321

Prodam lepo KRAVO simentalko

po tretjem teletu, brejo 5 mesecev.

Sr. Bela 31, Preddvor 6322

Prodam dobro ohranjeno električni

STEDILNIK po ugodni ceni. Zver-

šen Dragica, Naklo 183, Naklo 6323

Prodam BIKCA za nadaljnjo revo.

Ribno 27, Bled 6324

Prodam gnojnično motorno

ČRPALKO in ročno REPOREZ-

NICO. Sr. Bitnje 66 6325

posesti

Prodam trisobno STANOVANJE v Stražišču. Poizve se: Tiringer Joža, Škofjeloška 22, Kranj 6346

Dve dekleti iščeta STANOVA-NJE, po možnosti v Kranju ali v okolici, s kopališčico. Nujno. Kneževič Lilijana, Gubčeva 1, Kranj 6345

Kupim OTROSKI SPORTNI VOZIČEK in mrežasto STAJICO. Binkelj 4, Šk. Loka, tel. 064-61-404

Kupim rabljen KAVČ do 1200 din. Naslov v oglasnem oddelku 6348

Kupim PISALNI STROJ. Zu-

panc, Mencingerjeva 5, Kranj 6348

zaposlitve

Instruiram nemščino za osnovne šole in angleščino za osnovne in srednje šole. Telefon 22-640 6349

Hišni svet stanovanjskega bloka 6 in 8, Sorlijeva ulica v Kranju, išče ČISTILKO. Prijave sprejema hišni svet.

prireditve

Vsako soboto ob 19.30 PLES v Komendi, vsako nedeljo ob 16.30 v dvorani na Primskovem. Igra ansambel TRGOVCI. Vabljeni! 6175

VIA TURISTI vas vabi na PLES vsak petek in soboto v hotel TRANSTURIST Škofja Loka ob 20. uri, vsako nedeljo ob 17. uri v dvorani v VODICAH. 6351

Hotel POŠTA JESENICE prireja vsako soboto PLES. Igra ansambel AMARO. 6352

obvestila

TRIMER GLAVNIK za striženje vas preseneča z zanimivo serijo znač. Profesionalni model in značka stane 40 din – skupaj s postnino plačate ob prevzemu. Interesenti za TRIMER strugalnik na britvice za čiščenje oken naj pošljajo svoj naslov: TRIMER Zagreb, p. p. 692

EKSPRES STROJNO pride na dom čistit vse vrste talnih OBLOG (itison, tapisom, preproge). Pišite: Gogala Marko

nesreče

Trčenje na Cesti JLA

V petek, 1. oktobra, ob 5.40 se je na Cesti JLA v Kranju pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Martin Veternik (roj. 1950) iz Zalega loga pri Golniku, je peljal proti Kranju in ustavil za kolono vozil pred semaforjem. Za njim je pripeljal voznik osebnega avtomobila Mihael Sajovic (roj. 1922) z Mlake, ki zaradi neprimerne hitrosti na mokri cesti ni mogel pravočasno ustaviti in je trčil v Veternikov avtomobil. Voznik Veternik je sa Sajovičev avtomobil v razdalji 4–5 metrov postavil varnostni trikotnik, voznik Sajovic pa je ugasnil luč na svojem avtomobilu. Voznika sta pustila avtomobila na desnem pasu, čeprav bi ju moral odstraniti s ceste, saj je šlo le za manjšo škodo – kot to predvideva drugi odstavek 45. člena zakona o varnosti cestnega prometa. Iz smeri Kokrice je tedaj pripeljal v osebnem avtomobilu Jožef Stern (roj. 1948) s Srednjimi vasi, ki je prepozno opazil neosvetljen avtomobil na cesti in je zato, da bi preprečil trčenje, odvil v levo, v tem pa je iz nasprotni smeri pripeljal voznica osebnega avtomobila Florjana Arhar (roj. 1952) iz Kranja in avtomobila sta celno trčila; pri tem je Šternov avtomobil odbilo še v Sajovičev avtomobil. V nesreči je bila Arharjeva huje ranjena, laže pa voznik Stern in sopotnika Majda Toporš. Škode na avtomobilih je za 40.000 din.

Zavil iz ovinka

V petek, 1. oktobra, nekaj po 21. uri se je na magistralni cesti v Podvinu pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila angleške registracije Bingoldang Ali Ender (roj. 1953) je vozil proti Radovljici. V Podvinu je pri avtobusnem postajališču na travniku skoraj 5 metrov oddaljen od vozišča stal osebni avtomobil, v katerem je sedel voznik Stanko Rozman (roj. 1942) z Brezij. Ko je voznik Bingoldang že prevozel levi blagi ovinek, je iz neznanega vzroka zapeljal v desno s ceste na avtobusno postajališče in trčil nato še v Rozmanov avtomobil. Ranjen ni bil nihče, škode na vozilih pa je za 35.000 din.

Zavozil v levo

V soboto, 2. oktobra, nekaj po 21. uri se je na magistralni cesti med Črnicem in Podvinom pripetila težja prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Stanislav Vrhunc (roj. 1938) iz Kranja je vozil proti Črnicu. V blagem desnem ovinku ga je zaneslo na levi vozni pas, kjer je silovito trčil v osebni avtomobil nemške registracije, ki ga je iz nasprotni smeri pravilno po desni pripeljal Huse Smaltić (roj. 1948). Vrhunčovo vozilo je po trčenju odbilo tako, da je bočno zdrello po levem pasu in je trčilo še v osebni avtomobil nemške registracije, ki ga je nasproti pripeljal voznik Mihael Vilić (roj. 1949). V nesreči so bili težje ranjeni vozniki Smaltić in njegov sopotnik Saban Kudić ter voznik Vilić in sopotnik Vilić Muharem; prepeljali so jih na zdravljenje v jeseniško bolnišnico. Voznik Vrhunc pa je bil le lažje ranjen. Škode na avtomobilih je za 100.000 din.

Z mosta v Kokro

V soboto, 2. oktobra, ob 20.30 se je na regionalni cesti od Preddvora proti Jezerskemu pripetila prometna nezgoda. Voznica osebnega avtomobila Anka Knafelj (roj. 1948) iz Ljubljane je vozila proti Jezerskemu. Na mostu v Kokri je zaradi neprimerne hitrosti trčila v leseno mostno ograjo, da se je zlomila in je avtomobil padel v Kokro. Voznica v nesreči ni bila ranjena, škode na avtomobilu pa je za 18.000 din.

L. M.

**Avto-moto
društvo Kranj**
razpisuje licitacijo
za 3 osebne
avtomobile
zastava 750

Licitacija bo 6. 10. 1976 v prostorih AMD Kranj, in to za družbeni sektor ob 8. uri za druge pa ob 10. uri.

Sopotnika umrla

Okočno sodišče v Kranju je obsodilo 22-letnega Franca Eržena, ključavnica iz Kranja, zaradi prometne nezgode, v kateri sta umrla Janko Nograšek in Branko Bregar, na 8 mesecev zapora.

Nesreča se je pripelila 20. oktobra 1974, ko je Eržen peljal z očetovim avtomobilom tri znanice iz Preddvora proti Kranju. Tako je močno deževalo, cesta pa je dokaj ovinkasta in ozka in pelje skozi strnjeno naselje; asfalt na desnem robu vozišča je bil močno poškodovan na nekaterih mestih, tako da so bili pogoj za vožnje za vsakega voznika, tudi za Eržena, ki takrat še ni imel dovolj izkušenj za vožnjo z osebnim avtomobilom, še posebej zahteveni. Ko se je srečeval z osebnim avtomobilom zastava 750, ki ga je pravilno po desni pripeljal iz nasprotne smeri Žarko Polajnar, je voznik Eržen vozil preveč desno, tako da je zapeljal bližizu desnega roba asfalta: avtomobil je z desnimi kolesi zapeljal v kotanjo in na kamen, zaradi česar je avtomobil začel bočno drseti v levo in desno, nato pa je zdrsnil prek desnega roba ceste po strmem

bregu v opuščeno strugo, kjer je obstal na strehi. Sopotnika Nograšek Janko in Branko Bregar sta na kraju nesreče umrla, sopotnik Marjan Dolanc pa je bil huje ranjen.

Ceprav sta obovoznika vozila s hitrostjo okoli 40 km na uro, pa je bila tudi ta hitrost za voznika Eržena prevvelika glede na vremenske razmere in stanje ceste: tako pa voznik Eržen ni mogel pravilno oceniti situacije, saj je mislil, da ga nasproti vozeči voznik ogroža in je zato zavil preveč v desno, čeprav je bilo za srečanje še dovolj prostora. Eržen je torej brez potrebe zavil preveč desno na poškodovan del asfalta, kjer je kolo padlo v kotanjo, posledice pa so znane.

Pri odmeri kazni je sodišče upoštevalo, da Eržen še ni bil nikoli kaznovan, da je dober delavec, da je do nesreče prišlo zaradi neizkušenosti, vožnje v takih slabih pogojih, med obteževalnimi pa je upoštevalo, da sta v nesreči umrla dva mlada človeka in pa seveda, da voznik v takih slabih vremenskih razmerah ni vozil pogojem na cesti primerno.

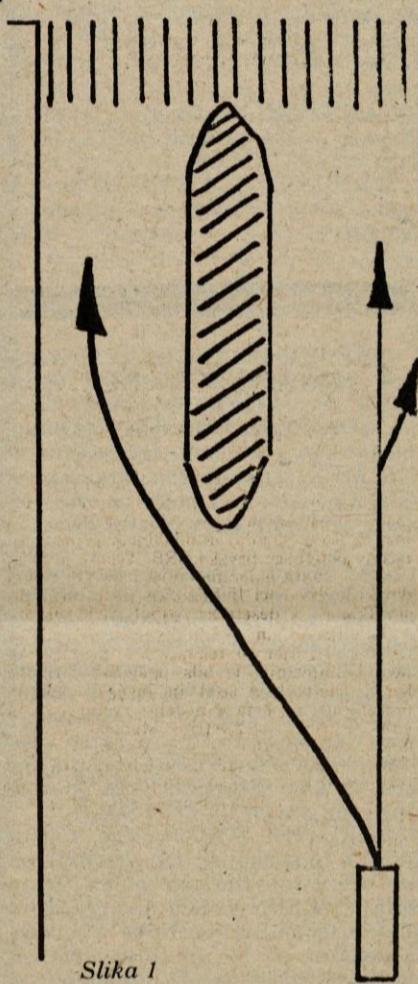
L. M.

Vožnja mimo po levi in desni

Vožnja mimo po levi ali desni strani pomeni vožnjo mimo ustavljenega ali parkiranega vozila ali česa drugega na cesti, po kateri se naše vozilo premika. V prometni terminologiji moramo razlikovati še en izraz in sicer puščanje vozila mimo; to je takrat, kadar voznik ustavi svoje vozilo ali samo zmanjša hitrost, da ne ovira drugih udeležencev v prometu. Tako mora na primer voznik obvezno ustaviti in pustiti mimo vozila s spremstvom. Ali pa mora voznik zmanjšati hitrost in po potrebi tudi ustaviti, da pusti mimo vozila s prednostjo (vozila prve pomoči, gasilsko službo, vozila organov za notranje zadete ter vozila vojaške policije).

Če je nasredi vozišča zaznamovan otok za pešce ali prostor za parkirane avtomobile ali če je zaznamovana katera druga površina, po kateri se ne odvija promet, morajo voziti vozila mimo z desne strani. To pomeni, da morajo vozila voziti po prometnem pasu, ki je med otokom in desnim robnikom vozišča. Če je otok za pešce, površina za parkiranje, objekt ali kak drug prostor, na sredini ceste z enosmernim prometom, potem vozniki lahko vozijo mimo z desne ali leve strani. Na sliki št. 1 je razvidno, da bo voznik, ki namerava voziti naravnost ali zaviti v desno, vozil mimo otoka na enosmerni cesti po desni strani tako kot predvideva 34. člen temeljnega zakona o varnosti cestnega prometa. Če pa voznik želi zaviti levo, bo moral zavoziti k levemu robniku enosmerne ceste in bo torej vozil mimo otoka po levi strani tako kot kaže puščica.

Poznamo dva prometna znaka izrecne odredbe za obveznost pri vožnji mimo; vendar pa obovozniki različno razumejo. Eni si znak razlagajo za polkrožno obračanje v križišču, drugi ga razumejo kot obvezno vožnjo levo in desno, odvisno od tega, na katero stran je obrnjena puščica. Oba znaka II-45 in II-45.1 pa v resnici pomenita obvezno vožnjo mimo. Prometni znak

Slika 1

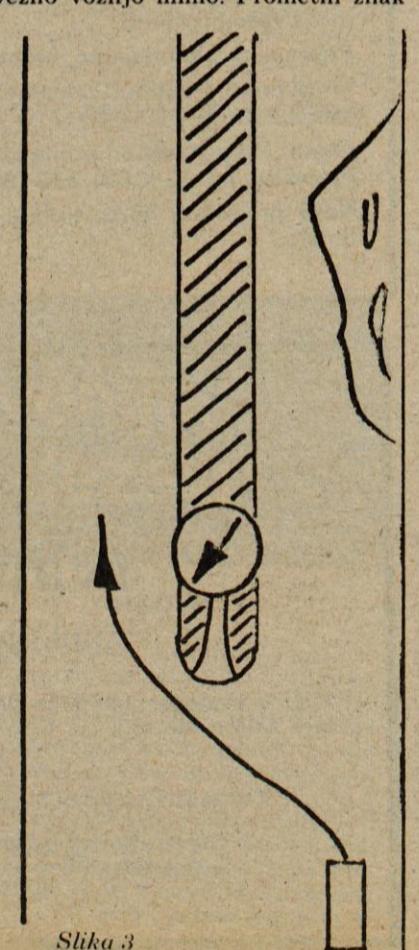
II-45 pomeni obvezno vožnjo mimo po desni strani. Puščica na tem znaku je obrnjena navzdol v desno stran pod kotom 45 stopinj in označuje smer vožnje mimo otoka, objekta ali zaznamovanega prostora po desni strani. Znak navadno stoji na vrhu otoka. Takšen znak v križišču nam pove, naj vozimo po tisti strani vozišča, ki nam jo kaže puščica na znaku.

Če je zaradi poškodbe ceste ali dela na cesti nemogoče voziti mimo po desni strani (slika št. 3) potem se na vrhu otoka postavi prometni znak izrecne odredbe za obveznost II-45.1, ki pomeni, da moramo voziti mimo otoka po levi strani, to je po prometnem pasu, ki nam ga kaže puščica na znaku. V tem primeru je puščica obrnjena navzdol pod kotom 45 stopinj, in sicer na levo stran.

- VEK -

Padel po skalah

V nedeljo, 3. oktobra, okoli 14. ure se je na poti s Komne v dolino pri slapu Savica smrtno ponesrečil Teodor Djonlaga (roj. 1963) iz Portoroža. Pokojni se je vračal s skupino sedmih prijateljev s tridnevne ture. Na poti s Komne pa sta se od skupine ločila Djonlaga in Jure Igličar iz Strunjana. Ubrala sta nemar-kirano pot proti koči Savica. Ko jima je poti zmanjkalo, sta se spuščala po skalah, pri tem pa je Djonlagi spodrsnilo in je padel po skaloju kakih 60 metrov globoko in obležal huje ranjen. Tovariš se je spustil do njega in ko je videl, da je Djonlaga hudo ranjen, je o tem obvestil reševalce. Ti so ponesrečenca prenesli do koče Savica, od koder ga je rešitec odpeljal proti Bledu, vendar je nesrečni planinec že med prevozom zaradi hudih ran na glavi umrl.

Slika 3

Malomarnost neti požare

V prvem polletju letosnjega leta je bilo v jeseniški občini 31 požarov, od tega največ zaradi malomarnosti in zaradi neznanja – Urediti predvsem zasebna skladischa plina – Neredno čiščenje ku-

rilnih naprav na trda goriva

Jesenice — Požarno-varnostna inšpekcijska jeseniške občine je v prvih šestih mesecih letosnjega leta ugotovila, da je poklicna gasilska in reševalna četa jeseniške Železarne opravila v tem obdobju 82 pregledov po temeljnih in drugih organizacijah jeseniške občine. Večjih nepravilnosti ni bilo, problem predstavlja le butanske postaje, predvsem tiste, ki so jih zgradili pred več leti. Le-te niso grajene v skladu z veljavnimi predpisi. Razen tega so problematični tudi razna skladischa vnetljivih tekočin in skladischa kurilnega olja, saj so večinoma slaba, brez ventilacije, elektroinstalacija ni grajena po predpisih, gradbeni materiali pa niso odporni proti ognju.

Inšpektorji so ob pregledih dimovodnih in kurilnih naprav ugotovili, da teh naprav ne pregledujejo in ne čistijo redno. Najbolje je na območju južni Jesenice in Kranjske gore, najslabše pa predvsem v krajevnih skupnostih Žirovnica, Planina pod Golico in Javorinski Rovt, kjer teh naprav ne pregledujejo tudi po letu dni. Vzrok je v tem, ker je dimnikarjev prema malo. Na Jesenicah predlagajo, da bi bili kurilne in dimovodne naprave po spodnjistih odslej ne pregledovali vsak mesec, kakor določa pravilnik, temveč v daljših rokih, saj bi le tako zagotovili, da bi bile vse naprave v občini pregledane in očiščene v enakih časovnih obdobjih. D. S.

dezurni veterinarji

od 8. do 15. oktobra 1976:

Bedina Tone, dipl. vet., Kranj, Betonova 58, telefon 23-518 za občino Kranj;
Habjan Janko, dipl. vet., Žiri 140, tel. 69-280 za občino Škofja Loka;

Benulič Marjan, dipl. vet., Radovljica, Staneta Zagarija 12, tel. 75-043 za občino Radovljica in Jesenice.
Centralna dežurna služba tel. 25-779 Kranj.

ZAHVALA

Ob izgubi drage mame in stare mame

Marije Jelovčan

roj. Jeraša — Izdove mame iz Dolenčic

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in znancem, ki ste darovali cvetje in jo spremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo sosedom za nesebično pomoč ter g. župniku za lepe poslovne besede.

Žalujoci: sin Jože ter sestri Mici in Ivanka z družinami.

Dolenčice, 30. septembra 1976

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše ljube mame, sestre, stare mame, tete, nečakinje

Marije Kavčič

roj. Reven

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so sočustvovali z nami, ji darovali cvetje in jo pospremili na njen zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo družbenim organizacijam in sodelavcem Kladivarju Žiri za podarjeno cvetje ter poslovilne besede ob njenem grobu, sindikalni organizaciji in sodelavcem IBI za podarjena vence ter sodelavcem Alpine Žiri, sosedom, vaščanom Nove vasi in duhovščini za pogrebni obred.

Žalujoci otroci: sinova Franc in Lojze z družinama, hčerka Francka z otrokom ter hčerkica Ivanka in Minka z družinama.

Nova vas, Žirovski vrh, Hrastje, 30. septembra 1976

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi naše sestre

Marije Žibert

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste jo v tako velikem številu spremili na njen zadnji poti, izrazili sožalje, darovali vence in cvetje. Posebno se zahvaljujemo vsem sosedom za nesebično pomoč ob najtežjih trenutkih, g. župniku za pogrebni obred, dr. Bajžlu Janezu za dolgoletno zdravljenje in pevcem iz Naklega.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: sestra Lojza, brata Jaka in Ludvik z družino ter ostalo sorodstvo.

Pivka, 4. oktobra 1976

»Gremo na Štajersko . . .«

Glasov izlet z izzrebanimi naročniki, s Špecerijo Bled in z Ljubljansko banko v vinorodno Prekmurje — Nam se je dobro zdelo, da smo se spoznali, izzrebanim pa tudi, saj so preživeli prijeten izletniški dan

Vrnili smo se čili, zdravi, veselo razpoloženi, polni vtisov, čeprav malce utrujeni od dolge poti. Vrnili v megleni gorenjski večer minute sobote, ki smo jo preživeli v sončnem Ptaju, na njegovem ogleda vrednem gradu, med klopotci, v Jeruzalemu, na celjski zlatarski razstavi, v zaseb-

tega ogleda; v Jeruzalem smo prišli ob času trgovine ter si po obilnem konsili ogledali in si »pokusili« tudi zasebno vinski klet.

Gorenjem doma se je vreme kisalo, nam, razpoloženim Gorenjem na izletu pa je bilo nadvse naklonjeno. Spodbujalo je veselo vzdusje, polno šal, dovtipov, domislic in sočnih primerjav. Mi smo rekli, vi, dragi bralci na izlet in mi z vami tudi zato, da nam boste odkrito povedali, kako vam je Glas všeč, kaj bi radi, česa v Glasu proglašate. Rekli smo, bodite kar zelo kritični, v naše in vaše dobro in ni treba, da nam iz ljubeznosti naklonite samo hvalo. D. S.

Ce povzamemo iz odgovorov na malo anketo, potem je Glas bran, zanimiv, s pripomhami, da bi lahko še več pisali o kmetijstvu, da bi bili lahko kdajpakdaj bolj šaljivi, dovtipni. Vse pripombe bom resno upoštivali, saj prihajajo od bralcev, katerih večina nam je zvesta že deset, petnajst ali celo dvajset let. Prav

Cilka Štular s spodnjega Jezerskega je bila z 81 leti najstarejša udeleženka.

ni vinski kleti. Izvrstnega vinca smo poskusili prav toliko, kolikor je bilo pač potrebno, kolikor se že spodobi, če potuješ kot veseli Gorenjec v zavbni družbi na pravi kraj in ob pravem času.

Da je bil izlet zares prijeten, je potrebno kot prvo in najprej poudariti, da nas je spremala Špecerija z Bleda, ustrezljiva s svojo obilno popotnico, da nas je vozil Alpetourov šofer Albin Zevnik, izredno prijeten voznik, ki nas je dodobra seznanjal z zanimivostmi pokrajine, po kateri nas je varno vozil, da smo prišli z vse Gorenjske, se kmalu razgovorili, spoznali in bili že takoj trdno odločeni, da preživimo prijeten izletniški dan.

Na celjski zlatarski razstavi smo bili na moč radovedna skupina, posebno ženske, in zapuščali smo jo v vsem njenem zlatem, srebrnem blišču še po dobi urij temeljitega ogleda; za ptujski grad, po katerem vas vodi vodnik, smo si rezervirali kar precej časa v želji, da si ga dobro ogledamo, kajti vreden je temeljni

Gostinski poslovodja Mirko Feldin, zastopnik Špecerije Bled, je udeležencem izročil imenitno popotnico.

zato nas dobro pozna in nas želi še nadalje spremljati in sodelovati pri vsebinskem oblikovanju svojega časopisa. Tako Kranjčan Srečko Golob, ki je naš naročnik že dvajset let, tako naša doleta naročnica Tončka Miklavčič iz Gorenje vasi, tako tudi 81-letna upokojenka Cilka Štular z Jezerskega, ki je bila najstarejša udeleženka izleta.

S Špecerijo Bled, ki jo je v veselje in zadovoljstvo vseh udeležencev

Tončka Miklavčič iz Gorenje vasi in Srečko Golob iz Kranja sta že več kot dvajset let naročnika Glas. Bila sta prvič na Glasovem izletu, zadovoljna in vesela z organizacijo in vrednim vzdružjem na izletu.

dostojno zastopal gostinski poslovodja Mirko Feldin, z Alpetourovim avtobusom in njegovim šoferjem Albinom Zevnikom ter z Ljubljansko banko, ki nam je poklonila lepa darila, smo potovali torej na Štajersko in v Prekmurje. Veseli smo, da so bili izzrebani naročniki zadovoljni, obljudljamo pa, da z naslednjimi izleti, ki jih bomo še pripravljali, nagradimo za zvestobo našemu časopisu še več naših bralcev. D. S.

Z Glasom in Alpetourom v Jasenovac, na Kozaro, v Banjaluko, Jajce in Bihać

Za soboto in nedeljo, 16. in 17. oktobra, smo vam skupaj z ALPETOUROM pripravili zelo lep avtobusni izlet po Hrvatski in Bosni. Pot nas bo vodila skozi kraje, poznane iz naše NOB.

1. dan, 16. oktobra:

Ob 6. uri se bomo odpeljali iz Kranja izpred hotela CREINA in potem skozi Ljubljano in Zagreb do Jasenovca. Tu si bomo ogledali zloglasno taborišče, muzej in spomenik žrtvam.

Po ogledu Jasenovca bomo nadaljevali pot do Kozare, kjer si bomo ogledali prizorišče 3. sovražne ofenzive in spominski muzej NOB.

Od tu pa naprej do Banja Luke, kjer bo kraški postanek za ogled mesta. Večerjali in prenočevali bomo v Jajcu.

2. dan, 17. oktobra:

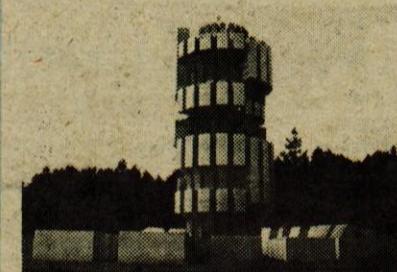
Ogledali si bomo znamenitosti Jajca, kot so čudoviti slapovi Plive in dom, kjer je bilo 29. novembra 1943 zgodovinsko zasedanje Avnoja. Po ogledu se bomo odpeljali do Bihaća, kjer bo kosi.

Domov se bomo vračali skozi Plitvice, Karlovac in čez Gorjanec. V Kranj bomo prispeali pozno večer.

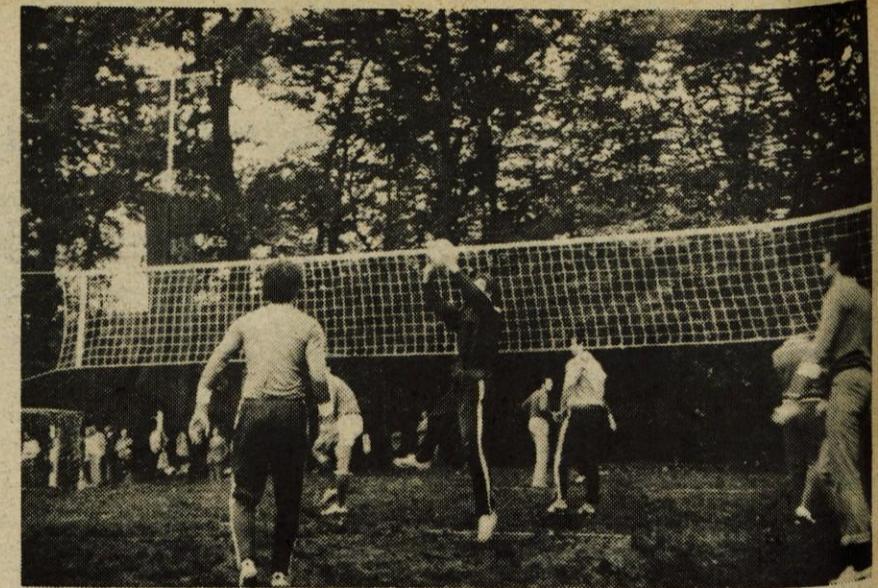
Cena izleta je 680 din za osebo. V ceno je vračan dan, en cel penzion in vse vstopnine pri ogledih.

Prijavite se lahko pri Turistični poslovnici ALPETOURA v hotelu CREINA (tel. 23-883) ali pri naši malooglašni službi na GLASU. Ob prijavi je treba plačati 200 din akontacije. Prijave sprejemamo najkasneje do 8. oktobra 1976. Torej, bo treba kar pohiteti.

IN ŠE NEKAJ! DVA NAŠA NAROČNIKA BOSTA ŠLA NA IZLET ZASTONJ.

Spomenik veliki epopeji Kozare je 25. maja 1971 odprt tovarišem Tito. Osrednjih stebrov predstavlja obkoljeno ljudstvo Kozare, kamnitih blokov okrog njega pa sovražne sile. V stebrih so vgrajene zgajene ploščice, od katerih se odbičajo sončni žarki, ki predstavljajo svetlo prihodnost bodočih generacij.

V soboto dopoldne so bile na Golniku že četrte tradicionalne letne športne igre delavcev Kliničnega centra. Klub slabemu vremenu, saj je že pošteno namočil golniški športni park, pa se je okoli 600 prijavljenih delavcev Kliničnega centra in medicinske fakultete pomerilo v doboški košarki, malem nogometu, namiznem tenisu, streljanju, kegljanju, krosu in šahu. Pripravili so tudi pohod na Kriško goro, tik pred začetkom srečanja pa je bila gotova tudi trim steza, a žal zaradi namočenega terena skoraj neuporabna. Letos je športne igre Kliničnega centra se ujemajo s praznovanjem 55-letnega ustanovitelja Instituta za pljučne bolezni in tuberkulozo Golnik. Ob tej priložnosti so se sestali tudi predstavniki vseh zdravstvenih organizacij Slovenije, da bi se dogovorili o organiziranju športnega srečanja za vse zdravstvene delavce v Sloveniji v prihodnjem letu. — Foto: L. M.

Vršič — Na pobudo kranjskega Planinskega društva in postaje Gorske reševalne službe Kranj je bil v soboto, 2. oktobra, v Tičarjevem domu na Vršiču zbor gorskih reševalcev iz Kranja, Kamnika, Radovljice in Tržiča. Gorski reševalci iz omenjenih krajev morajo najpogosteje posamezno ali skupno posredovati v primerih gorskih nesreč pa je njihova pomoč dobrodošla tudi drugje.

V soboto se je zbral na Vršiču okrog 40 gorskih reševalcev, pripravnikov in instruktorjev. Ker je bilo vreme zelo slabo, so morali praktični del programa skrčiti in se posvetiti predvsem teoretičnemu delu. Klub temu so udeleženci zboru oblikovali skupino, ki je odšla na reševalni maneverski v steno. — jk

Na sliki: gorski reševalci iz Kamnika, Tržiča, Radovljice in Kranja, ki so se v soboto zbrali v Tičarjevem domu na Vršiču, pred začetkom reševalne vaje — Foto: F. Ekar

MARATONSKA NOGOMETNA TEKMA V TRŽIČU — Na pobudo tržiškega Kluba študentov in občinske konference Zveze socialistične mladine Tržič je bila v petek in v soboto v Tržiču maratonska nogometna tekma, ki je trajala 26 ur. Na rokometnem igrišču TVD Partizan so 26 ur brcali žegi članji tržiškega Kluba študentov in tabornikov odreda Kriška gora iz Križe. Tekma se je začela v petek ob treh popoldne, sodnik Jože Katona pa je odpiskal njen konec v soboto ob 18. uri pri rezultatu 187:102 za tabornike iz Križe. Vsako moštvo je štelo 30 igralcev, ki niso smeli v 26 urah zapustiti prizorišča srečanja in so se menjavali na vsakih nekaj ur. Igraleci so imeli v bližnjem domu TVD Partizan Tržič prostor za počivanje in jedilnico, kjer so se prosti igralci lahko okrepčali in odjezali. Številne tržiške organizacije združenega dela iz Tržiča so pomagale pri organizaciji maratonskega nogometa. Pekarna je igralce na primer založila s kruhom, občinska konference ZSMS pa je plačala račun za razsvetljavo in uporabo igrišča. Nogometni metašem je pomagala tudi mladina iz Peka s topimi obroki. Kako naporna je bila tekma, pove podatek, da so igralci v 26 urah popili najmanj 10 zabojnic radenske. Na fotografijah zmagovalno moštvo tabornikov iz Križe in prizorišča srečanja, ki ga je motilo slabo vreme, vendar zaradi tega nihče od igralcev ni odnehal. (jk) — Foto: F. Perdan

